Год. VI. София, 28 септемврий 1930 год. Брой 73

Годишен абонамент
За България 80 лв
За странство 160 лв
За Америка 2 дол.

Обявления:
7 лева кв. см.

Брой 2 лева

СВОБОДНА ДОБРУДЖА

СЕДМИЧЕН ВЕСТНИК ЗА НАЦИОНАЛНИ ВЪПРОСИ

Записванията на абонаментитѣ се приемуват съ сумата

Банка „Ц. Лавренски" — София

Главенъ редакторъ
Д-ръ П. Вичевъ
Телефонъ № 1973

Противъ атинската конференция

Подготовка на нова война

По неофициална инициатива на бившия гръцки м-ръ Папанастасиу, задъ който се крие Венизелосъ, за 5 октомврий се свиква въ Атина конференция, отъ делегати на балканскитѣ правителства, за „обсждане възможноститѣ", за създаването на една Балканска Конфедерация.

За онія, които не само изживѣватъ, но и за тія, които следятъ отблизо живота и тежкитѣ кризи на балканскитѣ народи, нѣма никакво съмнение, че тѣзи кризи се явяватъ, като непосрѣдственъ и логически резултатъ на установената и подържана отъ всички правителства политика на империализма, политика на

икономическо, социалъ-икономическо и политическо

робство съ срѣдствата на тероръ, убийства, фашизмъ и легализирано ограбване имота и труда на народитѣ.

Сѫщитѣ правителства, които съ една жестокость прилагатъ тая система, за да крепятъ установенитѣ около Версайль договори, взематъ инициативата подъ благословията на О. Н., за да направятъ нови диверсии, да сѣятъ нови заблуди наденди и да хвърлятъ прахъ въ очитѣ на народитѣ. Профанираттъ съ идеята за Балканска Федерация. А явно е, че въ последнитѣ години тая идея се обърна въ грамадна измѣна, която залива нашироко народнитѣ маси и съ една жива сила проникна и въ най-затънтенитѣ кранища на Балканитѣ, все повече се надига и вече застрашава да помете подържаната сатрапия надъ угнетенитѣ национално и социалъ-икономически народи.

Опасностьта за западния и балканския империализмъ

стана голѣма. Отъ друга страна националъ-революционнитѣ освободителни идеи, все повече заразяватъ. Въ Македония, Хърватско и Добруджа маситѣ открито тръгнаха по революционния пѫть. Другъ изходъ нѣма. Самото О. Н. и разнитѣ конференции и конгреси около него, въ продължение на десеть години дадоха доказателства, за отрицателното си държание къмъ национаръ-освободителнитѣ движения. Тѣ ежедневно заслабватъ убеждението и въ реформистичнитѣ и фашизирани ржководства на националнитѣ движения, че сѫ създадени да крепятъ установения режимъ на потисничеството, безъ да обрѫщатъ и най-малко внимание върху петицинитѣ по отрититѣ и фрапиращи факти на грабежи, убийства и потисничество, на асимилация и денационализация.

Тъкмо и тия събития наложиха новата диверсия около инициативата за атинската конференция. Тя се наложи най-вече отъ интереситѣ на английската и френска политика, която

търпи сътрѣсения отъ надигащитѣ се

национелъ - революционни движения въ колониитѣ около Тихия океанъ а я застрашавать и тия по Средиземното море и на Балканитѣ.

Влиянието на Русия въ тая область, съ своето ново революционно строителство и заливанието на свѣтовнитѣ пазари съ своето евтино производство главно храни, съкрушително страшно действува върху устоитѣ на сѫществующата империалистическа система.

Двѣ системи сѫ изправени днесъ предъ човѣчеството въ свѣта — организацията на *„разложенилиранния капитализмъ на Съединенитѣ Щати и рационализиранния държавенъ строй въ Русия"*, казва професора отъ Парижката Сорбона, Едуардъ Гюйо.

Тѣзи двѣ организации се развиватъ и съперничатъ една друга, за да се измѣстятъ въ свѣта. Първата, типични представители, на която въ Европа се явяватъ Англия и Франция, се налага чрѣзъ паразитенъ, дог, чрѣзъ заблужения и подлъгвания, чрѣзъ подържането на паразитизма и експлоатацията, чрезъ

насилия, тероръ, фашизъмъ и жестокинубийства,

а другата чрезъ лозунгитѣ противъ паразитизма, за правото да използватъ благата въ живота само онія които ги творятъ т. е. само който работи, той има право да яде; и противъ нашиналното и политико-икономическото потисничество. Последнитѣ проникнахъ в ъ р ѣ д ъ народитѣ.

За представителитѣ на старата система въ лицето на Англия и Франция не остава друго срѣдство освѣнъ унищожението на виновника въ лицето на Русия. Въпросътъ е толкова назрѣлъ, че за тѣхъ нѣма други изходъ освѣнъ войната. И въ тоя пѫть въ послѣднитѣ години тѣ правятъ много за нейната психологическа и техническа подготовка.

Конференциитѣ на разнитѣ комисии въ О. Н., частичнитѣ конференции на Малкото съглашение, на военнитѣ ржководители въ Полша и Румъния, или за каналализиране земледѣлското производство и неговитѣ пазари въ Синая и въ Варшава и пр.,

ставатъ все съ огледъ

на разузнаване и измѣрване на положителнитѣ сили потрѣбни да бждатъ обединени, насочени и хвърлени въ предстоящата война срещу Русия.

Като едно предвидено допълнение въ тоя пѫть се явява и предстоящата конференция въ Атина. Не конфедерация, къмъ каквато форма, интереситѣ на балканскитѣ правителства се начиратъ въ голѣмо противоречие инициаторитѣ се стремятъ. Не, но чрезъ нови заблуди тѣ искатъ да притиснатъ временно тия противоречия, за да създадатъ единъ новосъкрепенъ балкански съюзъ, да въвлекатъ балканскитѣ народи, *да проглеждатъ и изгорятъ* въ него и България, която е единъ сѫщественъ и важенъ факторъ за готовящата се война, било като активенъ дѣецъ въ нея, било като обезпеченъ тилъ, за да може Румъния по-спокойно и по сигурно да действува срещу Русия.

Къмъ такава една

нова военна авантюра

българскиятъ народъ е отрицателенъ. Годинитѣ отъ 1912—1913 г., когато се зароби Добруджа, и отъ 1916—1918 г., когато той биде хвърленъ въ едно непоносимо и равно на унищожение положение, когато Македония и Тракия се хвърлиха въ много по-жестоко робство; когато чрезъ всевъзможни договори за доброволно изселване и въобще въ резултатъ на цѣлата установена система на робство и жестокость, той прибра за да запази живота на стотици хиляди емигранти и бѣжанци, които понасятъ една сизифонска мизерия, — тоя български народъ отхвърля всѣка нова игра съ неговата сѫдба, па била тя, да се явява подъ прикритието на нѣкаква конфедерация.

Той е за федерация,

але не федерация на правителства,

а на самитѣ трудящи се балкански народи, но напълно политико-икономически освободени и обособени, което не може никога да се я:и, като дѣло на злокачествени, инициативи отъ рода на онія на Атинското правителство при прикритото благословение на английския и френски империализъмъ.

Специално добруджанскиятъ народъ, който сѫщо изпитва двойното национално и политико-икономическо робство, е тоже отрицателенъ къмъ една подобна инициатива на империалистическитѣ комбинации въ балканската и свѣтовна война. Той се явява и противъ една нова война било между империалиститѣ, било на последнитѣ срѣщу Русия, като насочи своитѣ революционни сили срещу собственичитѣ си джелати, за извоюване на своята пълна национална, политическа и социалъ-икономическа свобода, подъ знамето на *Свободна и Независима Добруджа, въ една истинска федерация, но не на правителствата, а на напълно освободенитѣ и обособени балкански народи.*

ОТКРИВА СЕ ПОДПИСКА ЗА ЗАПИСВАНЕ АБОНАТИ
НА
ПЪРВИ, ВТОРИ И ТРЕТИ ТОМОВЕ
НА
КАПИТАЛЪТЪ
отъ К. Марксъ. Преводъ подъ редакцията на Т. Д. Павловъ

Абонаментната цена и за третѣ томъ (около 2200 страници!) е само 350 лева. Тия, които бѣха го купували поотдѣлно, ще трѣбва да дадатъ 700 лева. Абонамента може да бжде внесенъ и на три пати: 150 лв. до излизането на I томъ, 100 до II томъ и 100 — до III томъ.

Първа томъ (около 600 страници) ще бжде изданенъ въ най-добрия преводъ у насъ — тоя на Димитъръ Благоевъ, който е вече подъ печатъ.

За абонати се пада 100 лв.
За неабонати (единична цена) — 200 лв.

Вторинтъ томъ (около 400 страници) ще струва на абонатитѣ по 70 лв. За неабонати (единична цена) — 150 лв.

Третиятъ томъ (около 800 страници) на абонати ще струва по 180 лв.. За неабонати (единична цена) — 350 лв.

Настоятели записали 10 абон. получаватъ 1 течение безплатно.

За странство абонаментъ е 500 лв.. Адресъ за всичко (молбие покани, изпращане суми и пр.): **Д-ръ П. Вичевъ ул. Ген. Паренсовъ 49 — София.**

Младежьта е бждещето. Организирана и просвѣтена, тя е гаранцията, че дѣлото ще бжде доведено до победенъ край. Добруджанския Младежки Съюзъ е школата, въ която младежитѣ ще се научатъ да познаватъ приятелитѣ и враговетѣ на свободата; ще се подготятъ за утрешнитѣ велики борби.

Родители, пращайте синоветѣ и дъщеритѣ си въ младежкитѣ организации на Д. М. С.

Защитата на бъжанецкитѣ интереси и нашитѣ организации

Като първа задача на бежанецкитѣ организации стои задачата, да се защищаватъ всестранитѣ бежански интереси и улесняване настаняването и обзавеждането на пръволишитѣ нещастници.

Тази задача, обаче, е била изоставена винаги отъ патриотарскитѣ ръководства на нашитѣ организации и заменена съ прѣзнитѣ фрази на единъ злокачественъ и криворазбранъ патриотизъмъ.

Тогазъ, когато бежанеца гладуне, нещата му тъматъ въ невежество и духовенъ мракъ, и се израждатъ натрапенитѣ ръководства на организациитѣ го занимаватъ съ отдалечени фрази за величието на „рода" за потомството на Кубратъ и пр.

Така беше вчера, така е и днесъ. Когато бежанецкитѣ кервани се точеха въ всички краища на България, зимой сериозно не правеше нищо за облекчение на тежкото участь на нещастницитѣ.

Когато се сключаваха конвенциитѣ за „доброволното" изселване на мюсюлманитѣ и гръцкитѣ отъ Тракия, бежанецкитѣ организации се задоволяха съ сухи книжни протести и то, следъ като конвенциитѣ се подписаха и то за да възлагатъ предъ въ очитѣ на пострадалитѣ, а не организираха една съвмѣстна акция на всички бежански организации противъ тая продажна конвенция. Когато въ Анкара се сключи договора за изселване на тракийци, съ който фактически се узаконяи единъ грабежъ на имотитѣ, бюрократитѣ отъ бежанецкитѣ организации пакъ замълчаха. Така бѣше и при бѣжанецкия заемъ, така е най-после и днесъ, когато едно шовинистическа вълна залива страната и подготвя нови нещастия и като я прави за народъ, патриотарскитѣ ръководства на бежанецкитѣ организации се мѣчатъ да бѣгатъ въ първитѣ редове на тази война.

Днесъ мнозина въ насъ смѣтатъ, че бежанецката проблема е разрѣшена. Не сѫ чували на това разбирания и ръководствата на нашитѣ организации и специално И. К. на съюза Добруджа. Затуй ние виждаме, че отъ значението на организациитѣ се свелиха искванията въ защита на бежанецкитѣ интереси, които по-рано, когато и за демагогия, се изискваха сериозно-тесъ.

Между това, обаче бежанецката проблема не е прастанала да да бѫде тъй остра и наша бежански интереси да чакатъ своето разрешение. Въ едно събрание на селски бежанци, следъ като цѣлъ часъ говоримие за Карадмата, за великитѣ революционери на миналото и сега, за голѣмия дългъ за национално и политико-икономическо освобождение, първатъ въпросъ, който ни се зададе, следъ свършване на рѣчта бѣше: „какво ще стане съ отмѣлянето и настѣсняването на новопришлитѣ бежанци"?

Въ брой 71 на „Св. Добруджа", ние писахме, че този е единъ болнъ въпросъ. Тукъ ну е мѣстото да се повърнемъ по него.

Когато се сключи „хуманитарния" „бежански" заемъ, наложи се по законодателенъ редъ отъ неговитѣ облаги, да се изключатъ онѣ бежанци, които сѫ пристигнали следъ 1925 год., и такъвъ тогава бѣ на мнозина, а днесъ сѫ хиляди. Въ границиитѣ сѫ часъ нашата добр. емиграция е спрѣна. Страшна е мизерията, що ялнѣе всрѣдъ нея.

30—40-тѣхъ денара заемъ, който и се даватъ далечъ не сѫ въ състояние нищо да замѣстатъ онова, което бежанецкитѣ изгубиха въ своитѣ родни огнища, нито да изкарватъ многобройнитѣ си семейства. Отъ горе на всичко това, настѫпватъ и плашвания, които бежанецкитѣ трѣбва да посреща при тая страшна криза и безцѣнца на земледелски продукти. Все пакъ, обаче, и при тоа положение, една малка опора чувствуватъ и тѣ, които следъ като минаха презъ безброй интервюта, успѣяха да получатъ по единъ парцелъ земи и изкарахъ въ последната година съ непосиленъ трудъ поне за хлѣбъ си. Но положението на новопристигналитѣ и пристигащитѣ е окаяно.

Тѣ сѫ изоставени на произволъ на сѫдбата. Надъ тѣхъ както и надъ онѣ, които нѣкъдъ и по законъ да имаятъ правъ, чакатъ осмѣляване, се въдватъ страшни произволи.

Партизанщинатата си игрие съ тѣхъ. Подбутватъ се турски общински съвети да уриватъ земитѣ, за да не позволятъ осмѣляване на бѣжанцитѣ, като мѣстни жители, за да се съберятъ после рушвети отъ свер. бирници и да я „нередятъ". Искатъ се декларации, че ще сѫ отъ бѣгатъ вѣрни партизани на властвашата партия, че ще се отказватъ дори да симпатизира на национално-революционнитѣ идеи, разни вѣни отъ „Св. Добруджа" и хората около него и пр. и пр. Надъ всичко това, често новитѣ бѣжанци се упрекватъ, че не сѫ достатъчно „патриотични", защото сѫ напускали родинитѣ си, а по тоа начинъ Добруджа оставала безъ българи.

Това разбиране се подържа отъ И. К. и затуй в неговото безгрижие къмъ тѣзи новопристигащи бѣжанци.

То бѣше открито манифестирано отъ В. Д. Р. О., когато по случай екскурзията на синистранци до Русе назадъ поизвъ въ войто открито заявляваше: „не изваяте тукъ, защото и вие ще ви преследване".

Добруджанското население въ Добруджа е изключително, кръвно и ограбено въ полза на една изродена демонизация. И тогазъ, когато непонасимия режимъ и смѣртната опасность доведе мѣнои до полосинението, че тѣ трѣбва да емигрираятъ, за да се спасятъ, тукъ ВДРО и властта ще ги преследватъ защото . . . не сѫ стояли да бѫдатъ клани въ Добруджа.

Ние сме подкрѣпали и подкрѣпяме, че населението трѣбва да се задържи по мѣстата си, да се организира и борѝ срещу кървавото национално и политико-икономическото робство.

Въ това отношения неделимия мѣнои де е направилъ нѣщо повече отъ нѣсъ. Ние искаме амнистия за всички емигранти и бежанци и тѣхното възвръщане по домоветѣ имъ.

Но когато по силата на господствящия кървавъ режимъ добруджанци сѫ биле принудени да напусъ родни огнища, ние искаме тукъ да имъ се даде възможность, да се обзавеждатъ, за да изкарватъ прехраната си.

Ние искаме спрѣне притока на бежанцитѣ, но не като се изоставятъ тукъ на произвола на сѫдбата, а като имъ се гарантиратъ правата и свободитѣ въ поробения край.

Да спрѣтъ произволитѣ надъ бѣжанцитѣ, да срѣщ партизанщинатата сѫ тѣхнитѣ интереси!

Около тѣзи искания днесъ добруджанската емиграция трѣбва да се сплоти и заедно съ своитѣ братя отъ Македония, Тракия и западнитѣ покрайнини, поведе решителна борба за осѫществяването имъ.

Днесъ на всички е ясно, че протестъ тѣи искания сѫ само шепата чорбаджии, които тукъ сѫ се настанили на топли мѣста и продаватъ евтинъ патриотизъмъ за сметна на турското нещастие.

Добруджанци, защитѣ интереси сѫ изоставени на собственитѣ ни сили. Стегнете организациитѣ си на мѣстна почва, поведете борба за защита на тия интереси, защото натрапенитѣ ви ръководства на съюза Добруджа, въръвятъ всичко друго, но не и политика, която да изхожда отъ вашитѣ интереси и тъй на поробена Добруджа.

Сега когато ви викатъ на „конгресъ", завикте имъ вие него и имъ отъ него, долу ръцѣтѣ отъ нашето дѣло, търговци!

Цѣла година вие не положихте гриижи за емиграцията, защото сте чували на нейнитѣ болки!

Тя е далечъ отъ васъ и не ще ви позволи повече да търгувате съ нейнитѣ нещастия!

Ив. Георгиев.

Все за малцинствата

Германия подкрѣпена отъ Унгария, направи предложение въ О. Н. за формиране на една специална комисия при съвета на О. Н., която да получава, прочуваа, докладва и дава публичность на оплакванията отъ малцинствата.

Дръжавитѣ отъ Малкото Съглашение по инициативата тоа пѫть на Румъния съ обединиха съ Полша и Гърция и нѣкъдъ образуваха единенъ фронтъ срещу германского предложение. Повикаре — Войнитѣ извѣдъ сѫ статии по тоа случай и безъ всѣмини скрупули декларира, че трѣбва, да се премахнатъ веднажъ за винаги всѣмини надежди за малцинствата и да се ликвидира за всѣкога тоа малцинственъ въпросъ.

Разбира се О. Н., като органъ на империалиста и монополистическото и тоа пѫть отдаръли всѣко свое внешнетелство по тоа въпросъ и все по вече дава доказателства предъ съвестьта на заробенитѣ и експлоатирани народи, че трѣбва да се нарѣдитъ въ революционния масовъ фронтъ срещу империалиститѣ и тѣхнитѣ агенти О. Н.

Само професионалитѣ „чиротерции" продължаватъ да сѣтъ заблуди, защото тоа не мѣкои отъ тѣхъ е станало вече доходенъ занаетъ.

Столичнитѣ бежанци

И тая година добруджанцитѣ, отъ добруджанския край, сѫ обречени да газятъ до конѣнѣ. Минавото тоа, сѫ голѣмъ трудъ и хора по вратитѣ на разни гоги, едва бѣхъ отпуснати нѣкъ гальоти згурие, а сѫ скоро тѣ срѣдства на бежанцитѣ, на може да сѫ направи и пъктечка широка 50 см. Но мнозина нѣма бордюри по пътитѣ, тѫ пъктечки сѫ затрупа съ калъ и сега улиците стоятъ още по непроходими отколкото преди. Наближаватъ изборитѣ, ще тръгнатъ пакъ по тия голѣми и малки партизани и голѣмци да уверяватъ народа, да даде гласа си на тѣхъ. Ще ги кандидиратъ, ще правятъ това, ще построятъ основи, до като имъ олекне гласа.

Отпочинали господата отъ аурортитѣ сега пакъ ще тръгнатъ да се състезаватъ по бордюритѣ на кой за гласове, и мандати, а после ще ни кажатъ: нѣмало срѣдства, и ни отговорятъ, когато искаме повобрение за квартиритѣ си.

Ако е вѣрно, че срѣдстванѣма, когато се касае, да се поставятъ бордюри изъ улицитѣ на периферията, отъ гдѣ се намиратъ средствата за разни командировки, бакшиши, подържане на патриотарски отношения и безотговорни експорти съ милиони?

На 22 т. м. по случай конгреса на градоветѣ имаше разношенъ банкетъ въ „Бакенберъ". Съ тия пари направиха, не можа ли улици да се поставятъ бордюри и да се спасятъ стотици граждани и деца да не газятъ калъ?

То е пакъ добре, когато обувкитѣ сѫ заровени, а то кажто му е реда, по краи рѣкитѣ ще намѣрите човѣкъ сѫ здрави обувки. Я знайно е че с настѫпа най-лесно отъ краката, имаятъ се болести, епидемии и т. и. Ако се съберат една само командировки, стотина пари разумно изразходвани, би се направило тоаа много нѣщо.

Явно е, че ако имаше поне малко желание би се направило търде много, за да се облекчи малко на нещастнитѣ бежанци.

Вие г-нѣ имате, направете си трудъ и обиколете малкитѣ крайнитѣ квартали, на Добруджанския квартал. Потрети гарантъ и ще се увѣрятъ, че не е тъй, както е заговорено предъ общинитѣ. Не е зле да влезете и въ училищата и направете преглед.

Черната Сѣнка

Гивиндията и таласъмътъ

Когато нѣкой умрѣ отъ насилствена смѣрть, казватъ, че той се вампирясвалъ и се явявалъ четирдесетъ нощи наредъ на онѣзи, който го е убилъ и на онѣзи, който е далъ вкъмъ или по другъ начинъ е съдѣйствувалъ да му се отнеме душата. Три години вампирятъ е влизалъ и излѣзалъ изъ тѣхнитѣ къщи и обикновено прѣзъ нощьта, когато спи Господъ и когато съвестьта на човѣка е обкрѫжена съ тъма.

Вампирятъ се явява подъ разни форми — нѣкога го викатъ, като черна котка, или като черно куче, нѣкога като черенъ арапчонъ съ изкоренени очи, дълги уши и голѣмо опашка и..., въобще зависи отъ съвѣстьта на човѣка комуто се явява. Старитѣ бабички, които отъ ранни сутрини ходятъ по черкви и гробища, запомнили отъ дѣдо владика и разпрявятъ, че на човѣкъ, на който се яви вампиръ, той трѣбва четиредесетъ дена подъ редъ, сутринъ и вечеръ, да пали свѣщи, да прави метаніе и да се кръсти по три пъти на всѣко метаніе предъ иконата на „Св. Георги" и то тъй, че като почне отъ три метаніе, да свърши до четиредесетъ и да направява до като стигне пакъ по три. Трѣбвало много да се вложи, да не би да прескочи нѣкой сутринъ или вечеръ, и свѣщь да не запали, а метаніе да не стори или реда да обърка, защото въ такъвъ случай не се хвана и вампира печели.

Ако е спиналъ безпогрѣшно нѣкъ редъ, тогава „Св. Георги" се явява дава опрощѣніе и пробожда вампира съ копието на гръдитѣ на сѫщото, за да умрѣ изнадвакъ, а не да остане само рзнанъ, та послѣ да се изтлѣкува. За благодарность опростения отива въ чѣркве, слуши му се петохлѣбіе и го помаждатъ съ миро. Следъ туй вече разрѣшава му се, да отиде съ дѣдо попъ въ нѣрчиата и да се почерпятъ, но само тогаъ и никога по-рано.

Гивиндията, които бѣхъ го кръстили лоши езици, за разлѣчие отъ единородитѣ му, е Божій човѣкъ, по три дебели свѣщи пали въ черква и всѣки день цѣлува ракета на дѣдо владика. Като другитѣ и той бѣше ходилъ туй пѫто на разходка, да си разлечи малко душата.

Край Русе, градъ голѣмъ на Дунава, мѫкогешнъ и сегашенъ революционенъ центъръ, въ едно зданіе сѫ прибрали нѣкои остатъци отъ войната, нареченъ сирацы. Тукъ се помещава и щабъ на революционния центъръ.

Гивиндията още е и любо знаталенъ вампиръ потресе тѣхъ лѣзарниця да го гонятъ. Но понѣже е и голѣмъ патриотъ и добродѣтеленъ човѣкъ реши, да види какъ бѣдитѣ останали безъ бащи и майки сираци, в тъй слѣдо да се поклони и на революционния центъръ.

Въвадоха го въ залитѣ. Видѣ сирацитѣ. Подари на бѣдитѣ сирачета, нѣколко кгр. пейнеръ шенеръ отъ фабриката на революционния центъръ, на момчетата нѣколко хилядна за катѣши, да си правятъ, когато имъ потрѣбватъ и една кеца съ сирени на господина директоръ, и господина директора много обичъ сиренето—цѣлия гр. Русе знае това. Най сетнѣ го въведоха въ единъ стаа, които служиеше за щабъ. По стѣнитѣ висѣхъ канъ, револвери, бомби, а на масата бѣхъ сложени кръстосани ножа и револверъ. Смирнъ Гивиндията прѣпрѣчи; прага, сне си шапката и се прекръсти три пъти. Нали е Божій човѣкъ, той не забрави, да се кръсти на всѣко свѣто мѣсто и да бъри нѣщо между забитото че бѣе.

Пълчавото Соколче погледна гдуеки Салинъ и му заинтригуваше:

— Но, Гивиндийке, приближи, прекръсти се и цѣлуни иконата и револвера!

Гивиндията се посъпуги малко, но се сѣти, че той много пѫти се е кръстилъ и е цѣлувалъ иконата на „Св. Георги", вампиръ да е въоружаванъ съ копие и го е молилъ да го покровителствува, а на Георгьовъ день даже и курбанъ му колъ. Прекръсти се още три пъти, приближи и цѣлуна револвера и иконата и така силно изкрѣсна, че Пълчавото Соколче се удивляваше на кавика!

— Браво бе, Гивиндийке, той да те е надѣвалъ, че отъ нѣкогашенъ банкеръ и сиромахъ пѫтъ ще излѣзе човѣкъ, който тъй силно да цѣлуна конята и да се посвѣти на нашето свето дѣло!

Балансъ на Ада въ Добруджа

Въ Добруджа цари единъ изключителенъ режимъ на терръръ, масови убийства, грабежи, изнасилвания и пр. Фактитѣ, които подлагаме илюстрирать това най добре.

На 22 и февруарий т. г. въ надвечерието на общинскитѣ избори въ Добричъ бѣха арестувани надъ 40 души предимно младежи и мѣстото бати, защото всѣкъ е ималъ легитимно право на изборнитѣ и защитятъ своитѣ политически интереси.

Въ село Балинца—Тутраканско, нѣкъ краи на м. януарий бѣха арестувани пѣть души и отведени въ Кюстендилския затворъ, нѣкои още стоятъ обвинени, че си давали краля и подслонъ на „комитаджии".

Въ с. Чатаджъ—Добричко на 11 мартъ подни убитъ отъ четири револверни изстрела добруджанеца Димитъръ Тодоровъ и тежко ранени братятъ Георги и Ст. Вълкови. Убийствата имаятъ политически характеръ. Убитиятъ е всѣмъ известенъ на добруджанци Рошу и неговитѣ другари, всѣки на либералския режимъ. Убитиятъ не е арестуванъ и днесъ продължава да кръстосва Добруджа и да всѣмъ унисъ и изстрашеното населения.

Въ с. Богдановъ на 29 мартъ се разигра друга трагедия, която по своя унисъ и нечовѣшкия нѣмъ равна на себе си. Двама младежи сѣ убити и седемъ тежко ранени. Убийцитѣ необезпокоявани отъ никого и днесъ продължаватъ да вършатъ своитѣ дъждени дѣла.

Въ с. Усулкьой — Силистренско на 4 юний, шефътъ на жандармерийския постъ изнасилва Мария Ив. Енчева, 19 годишна девойка, като преди това арестува родитѣлитѣ ѝ. Единъ часъ слѣдъ този актъ на гнусенъ и варварски садизмъ, честната и честолюбива Мария се самоубива.

Въ с. Гауръ Суютчукъ на 27 юний, дѣдо Михаилъ Захариевъ и бабичката му сѣ били до умиране отъ цинцаритѣ—колонисти, живущи въ собствената му кѫща, защото е ималъ смѣлостьта да ги помоли да му оправятъ еднаква стая заемана отъ тѣхъ, която и безъ това не имъ трѣбва.

А преди нѣколко дни сѣ изгонили селяни: Бабукъ, Алфлатаръ, Кара Оньръ, Капакиий и Арабджий отъ колониститѣ по поводъ убийството на двѣтѣ цинцарски деца. Селата сѣ ограбени, населението е малтретирано, а 15 души невинни селяни убити. Доказано е, че децата сѣ убити отъ цинцаритѣ.

Но само това ли? Добруджанския селянинъ е постаенъ да живѣе при изключителни закони. Земята и храната му продължаватъ да отнемятъ по най-безмилостенъ начинъ. Слѣдъ като сѣ засѣли и поизмели нивитѣ си, агрономитѣ а отнемятъ заедно съ поизмелѣтата храна и раздаватъ на колониститѣ.

На собственника основъ гдето не му се заплаща нивата, но не му се плаща дори семето, нито пъкъ труда, а отгорѣ на това, като награда го и на бизатъ.

Това е само една частица отъ дългата верига престъпления вършени надъ добруджанци.

На това поприще, на терръръ, масови убийства и систематическо ограбване добруджанския народъ противопоставя своята сплотеность. Мисъвото и организирано изпъване на добричкото гражданство на улицата на 22. II да защити своитѣ права и интереси, колективнитѣ протести, подписани отъ жителитѣ на цѣли села, какъвто сѣ тия на с. с. М. Кайнаджа, Гарванъ, Гюлерьой, Богдановъ, Пчеларово и др., въ които се протестира противъ изтезанията на цинцарскитѣ банди и безпорочното отнемане на имотитѣ и хранитѣ; образуването на помощни комитети за подпомагане пострадалитѣ въ Богдановскитѣ събития — всички тѣзи факти сѣ красноречиви доказателства за организираната и мисъла борба на добруджанци противъ тиранията, сваренитѣ и робството отъ нѣдето и да идватъ тѣ.

Голѣма роля за мисъла борба и правилното водене борбитѣ на добруджанци изигра безспорно и излизащия въ гр. Добричъ в-къ „*Народна Дума*", който се яви като резултатъ на обединяващитѣ усилия при които е поставено да живѣе и се бори добруджанското население.

Румънската реакция въ лицето на своята фашистко правителство, обѣсено отъ това масово проявление на добруджанци, предприе разни репресии и издевателства надъ добруджанското население, конфискуваха на нѣколко пѣти подредъ вѣ„Народна Дума", правя арести, обиски и побоища надъ добруджанци, за да ги спашя и отклони отъ борбитѣ имъ. Арестуването напослѣдъкъ на Върбановъ—водачитѣ отъ Кюстендила, Д. Гаиевъ и Д. Калинкова — студенти отъ Добричъ, обвинени въ „шпионажъ" е направено съ цѣль, да се уварн Добруджанската Революционна Организация (Д. Р. О.), която е съ огромно влияние всрѣдъ добруджанскитѣ маси. Но желаното се наѣзжа, мислейки, че сѣ заловили водачитѣ и че съ това всичко се свършил Голѣма измама! На другия день слѣдъ арестуването имъ дѣла Добруджа бѣше запѣна съ позиви отъ тази организация, които показа, че добруджанския народъ силно и сигурно крачи въ революционния пѣтъ за своето пълно политическо освобождение.

П. Тютюнджиева.

Четете в-къ „Свободна Добруджа"

Изъ страната на терора и убийствата

Предупреждение къмъ И. К.

(Специално писмо отъ Добруджа)

Жестокоститѣ въ Добруджа нашъ мирнолюбивия добруджанско население продължаватъ. Не спирайки дарствения правителство подкрепено и кредитирано отъ И. К. на съюза „Добруджа" въ България все повече се разкрива като крайно реакционно и фашистко правителство. Действия изобилно много имя проявени въ това направление и не липсватъ и декларации отъ отговорни фактори, като тия на Мръ. Михалаки. Тенденциитѣ къмъ диктатура все повече се очертаватъ. Агресивностьта на опозицията, спеціално на либералитѣ, внасятъ една ожесточена нервность, която се изразва най-жестоко върху инородитѣ національности, особено надъ българитѣ и турцитѣ.

Българитѣ сѣ указали най-устойчиви и най кораени елементъ, който обединява около себе си другитѣ національности въ Добруджа и води една осмисленa масова революционна борба за пълното политическо обособяване за една Свободна и Независима Добруджа, въ основата на която ще лежатъ національнитѣ, културни и политически свободи на всички безъ разлика на народность, вѣра и езикъ.

Предъ тая борба румънскитѣ сатрапи треперятъ за утрешния день. И за това сѣ тъй озлобени и ожесточени срѣщу българитѣ и турцитѣ въ Добруджа. За това все повече и по-вече режима на насилието, терора и убийствата се засилватъ като се използватъ въ случайно-локултурнитѣ цинцари дошли съ психиката на планинския озвѣренъ човѣкъ.

Але и това не плаши добруджанци. Тѣ все повече затягатъ редоветѣ на Д. Р. О., въ очакване близкия день, въ който освободителната революционна вълна ще залѣе цѣла Румъния и ще донесе свободата.

* * *

Страна на разбойничества е Румъния. Тѣ съществуватъ отъ върховетѣ до низинитѣ. На 16 т. м майоръ Петрашкану пътувалъ по шосето Добричъ — Балчикъ. Близо при с. Дуевинъ Юнаск го нападатъ. Въ тъмнината той побѣгва до селото и взема патрули съ себе си. Заливатъ нападателитѣ „комитаджии". Указали се действителни „комитаджии" отъ реда на онзи конокомандирки и разбойници отъ В. Д. Р. О. — единъ мъжки войникъ и единъ жандармерийски капитанъ. Заслугата на В. Д. Р. С. въ това отношение е грѣшна. Тя научи не само цинцаритѣ, но и румънскитѣ войници да „освобождаватъ" Добруджа, чрѣзъ обири и убийства.

* * *

Убититѣ двѣ цинцарски дѣца сѣ убити отъ цинцаритѣ. Причината на убийството е наслѣдството, което слѣдъ прѣмахването на дѣцата имали на наемати, а те били дръжани на цинцарина — условие за да сѣ оженятъ за нѣя.

За това пъкъ избиха 15 души българи и всѣка трѣпетъ всрѣдъ българи и турци съ безсловесно и жестоко нанасяне побой.

* * *

Фактически у насъ е обявено военно положение. Запоѣвано е, че никой не може да излѣзе отъ кѫщата си слѣдъ 8 ч. Но цинцаритѣ и раздадено оружие и тѣ сѣ назначени да пазятъ реда въ тоя край. Грабятъ и биятъ. Всичко е на тѣхно разположение.

„Добруджанския" Изп. Комитетъ въ България може да поздравя кабинета Малиу, но нѣмете му да знае, пъкъ нека да знаятъ всички въ България, че *тоя комитетъ не представлява никого освенъ себе си и онзи чийто оружие той се явява, но не може да говори и действуватъ отъ името на Добруджанския народъ.*

Конгресътъ, който тоя самозванъ „добруджански" комитетъ свиква не може да бъде конгресъ на добруджанската бѣжания, както е свързана по сѫдба и дългъ съ насъ. Бѣжанията не може и не бива да крѣпи престѫпницитѣ и убийцитѣ на нашия достоенъ водачъ Дочо.

Нека престане повече да спекулира съ добруджанския народъ и да не ни провокира повече, защото когато заговорим ние, ще сковем устатѣ му. За сега толкова.

Горѣщи поздрави на всичкитѣ честни и добродетелни борци за Свободна и Независима Добруджа.

Добруджа, 20. IX. 930 г.

Демократъ.

— Отъ сега нататъкъ продължи Добруджанския герой, ти ставащъ нашъ човѣкъ. Ние те кръщаваме въ нашитѣ революционни работи и ти си длъженъ да пазишъ най-строго тайнитѣ ни. Свободата на се изваюва съ приказки, а съ работа. На Екзархъ, а Караджата ни трѣбва. Тебе те гоненне виджеъ за такъвъ. Казвай, приемашъ ли?

Какъ тъй не щатъ Екзархъ, помисли Гиванидията когато моя владика е кандидатъ да става Екзархъ, вика се досети и рекъ:

— Съ благословията на дѣдо владика, приемамъ. Нали той благослови оружието за война! Я тукъ ще ни благослови.

— Хъ, тъй Гиванидийка! Браво Гиванидийка! Кой те е знаелъ по-рано, че ще ни носишъ благословията и на дѣдо владика! Сега на работа. Тука има нѣколко комунисти—конспиратори, които ни пречатъ да я освободимъ. Решили сме да ги очистимъ.

— Съ благословията на дѣдо владика може, каза Гиванидията, само че... моето имя въ тая работа нѣма да бъркате.

—Разбира се всичко ще бѫде въ строга тайна. Най напредъ ще очистимъ Никола Георгиевъ въ Кайнаджа. Много имотъ копиле е и много ни пречи!

—Не забравайте, че всичко да стане съ благословията на дѣдо владика.

— Разбира се! Следъ това, Тр. Калчишовъ отъ Разградъ и още единъ, двамо въ околията. Отъ тамъ имя въ Новопазарско единъ Р. Токушевъ, който тъй сѫщо много ни пречи, после въ Варна имя единъ двамо — много сѫ тѣ, вика ще вършиме подъ редъ, по единъ по единъ ще ги чукаме. Отъ тамъ, като не можеме, туна сме поне на власть и както казвашъ все съ благословията на дѣдо владика.

—Хубаво, но чакайте въ да се натегна, че тогава и . . . Гиванидията, малко подплашенъ като неизвѣстилъ още, бѫрзо прикрачи да си върви, като забрави шори и сбогомъ да си вземе.

Гиванидията лежеше вечерта на плажа въ Варна, когато дойде при него Топалъ Ганчо и му пошепна нѣщо.

— Да знамъ, бѣше, само отговора.

Вечерьта Гиванидията си лѣгна, але не можа да заспи. Една черна нотка току се прѣнтѣше отъ прозореца на нѣгвата, застане отъ горе на гердероба и го гледаше право въ очитѣ. По едно време черната нотка се нагуби, а Гиванидията стана и бѫрзо затвори прозореца, да не би нотката пак

ПОКАНА

за записване абонати на библиотека „Национално Освобождение"

Библиотека „Национално Освобождение" си поставя за задача да даде въ презъ най добритѣ работи отъ сѣвремената литература по националния въпросъ. За тая цель се пуска настоящата покана за записване абонати за I-ва серия:

1. *Г. Н. Бройдо* „Националния и комунистичния въпросъ", отпечатана вече и струва 20 лв., а за абонати 10 лв.

2. *К. Гулаев* и др. „Националния въпросъ въ миналото и сега", които е подъ печать.

Цена 80 лева, на абонати 40 лева.

3. *Чиликова* „Теория и практика по националния въпросъ". Цена 20 лева, на абонати 10 лева.

„Национално Освобождение" ще дава книги, безъ които никой дѣецъ въ национелнитѣ движения не може да мине. Тѣ е необходимо четиво за всѣки, който искре поне отчасти-малко да се запознае съ теорията и практиката по национелния въпросъ, безъ което е невъзможно кавото и да било съзнателна и разумна деятелность въ кое да е отъ национелнитѣ движения. Враговетѣ на национелно потиснатитѣ народи и малцинства винаги сѫ използували за своитѣ цели непросвѣтеностьта и невежеството на национелно потиснатитѣ народи, за да превърнатъ тѣхнитѣ усилия и стремежи къмъ своята колесница, за постигането на своитѣ груби интереси. Ето защо на тѫжнигѣ доносгения ние трѣбва да противопоставимъ, покрай другото и ясно разбиране на въпроситѣ и една широка просвѣта по нац. въпросъ.

Единичната цена на книгитѣ е 120 лв. За абонати книгитѣ ще струватъ само 60 лв.

Записванията на абонати ще трае до 1 ноемврий 1930 г.

Абонаментната сума да се праща на адресъ: В къ „Свободна Добруджа" (библиотека Национално Освобождение) — София.

Между чука и наковалнята

В. „Миръ" помества подъ горното заглавие твърде интересна статия, която ни се вижда много сѫщо въ епохата на систематичнитѣ заблуди, които се сѫтъ у насъ за около, които стана въ Русия. Китайскитѣ стени, съ които се огражда България, за да не проникне дѫхъ отъ сѣвтачка, като че ли не могатъ повечe да изкарватъ напора на истината и тѣ почватъ отъ найслабата страна да се сѫбарятъ. И интересното е, че най-ком сервативния е къ у насъ, вестника на марка банковъ капиталъ дава мѣсто на въпросната статия, която гласи текстуелно:

„Поалъ такъвъ надслов, Едуардъ Гюйо (Edouard Guyot), печати една свои много интересна статия (Volonté, 26 августъ) Професоръ на Сорбоната — тъкъвъ наблюдатель на сѣвременнитѣ събития, той имя куражътъ да каже това, което другитѣ още не искатъ да видятъ, или признаятъ. И той се провикна: Русия е на пѫтъ да стане една огромна индустриална и земледѣлическа сила! Та има на свое разположение всички условия за това — нейнитѣ необятни простори на първо мѣсто! А тѣ сѫ не по малко отъ една пета на обитаемитѣ не цѣлото земно кълбо земе! Нима може да се не дада нуждното значение на това? После, Русия притежава работитѣ рдще — мъдро поевче, тя учѣе да ги дисциплинира, то нечинъ съвършено непознатъ за нашия Западъ. И въръ кое на Рига видятъ се влакове, прѣпълнени съ жатвари, работници и американски инженери сѫ пашнуи и нѣкои ли не още? — Всичко — дрозде на безуморенъ трудъ и енергия и воля . . .

„Русия прогресира съ гигантски крачки. Съветитѣ правятъ едно сѫръчовѣшко усилие да организиратъ и управляватъ тѣхнитѣ продукции. Тѣ сѫ въ оръжение съ последнята дума на техниката. За тази цель тѣ влизатъ и се сѫ шегуватъ. На инженеритѣ си, докли нарочно отъ задъ границитѣ, даватъ двойно възнаграждение отъ го ва, което тѣ получаватъ въ своето отечество. Осемъ годи ни пета или десетъ години сѫ платени предварително, като фонда се вноси депозитъ въ една посочена банка, на името на получателя й.

„Georges Valois пише: „Следъ военния периодъ, сѫтъ е позвалъ само две истински икономически организации, а именно: рационализирания капитализъмъ на съединенитѣ Щати и рационализирания държавенъ строй въ Русия. До сега само първата обѣща взета подъ внимание. Но ето, че отъ Изтокъ се изпрати една огромна сѣнка и съ сигурни стѫпки крачи къмъ Европа. Съветитѣ до сега бѣхѫ синонимъ на безредие и разтлѣние. Но отъ сега? Какъ ще се справи нашата бедна Европа съ единъ такъвъ продуктивенъ великанъ снабденъ съ най новитѣ методи на техническа наука, съ неизчерпаеми извори, държащъ сигурно индустрията въ ржцетѣ си? — Не трѣбва да забравяме, че тази Русия, която нато че ли искаше да игнорираме, е достатъчнъ на единъ огроменъ народъ днесъ, а утре ще бѫде може би, такъвъ и на Азия?

„Тогава именно ще се разбере грѣшката на тѣзи, които решително затваряхѫ очитѣ си предъ гигантския подемъ на сегашна Русия — за то предпочитаха да я изолиратъ. Не само това. Като че ли въръ сѫщата тази Русия бѣ сложено „запрещение". Не бивашо даже да се говори за нея.

„И Европа отказа всѣко съдействие въ организацията на нова Русия. Тя й отказа да е интегрира даже въ Европа. Но какво ликуване? Тази сѫщата Русия се организира сѫщъ самичка, съ средства и формули, за които още не разбираемъ.

„Истина е, че Русия не е преживяла още първата стадий на приспособяване къмъ новата техника. Но истина е сѫщо, че тя е вече минала периода на лутанията, на търсенията — нейнитѣ капитали — тоева сѫ нейнитѣ огромни земи.

„И въпреки революцията и нейного влияние — русинитѣ духъ остевя непокъснатъ — „да! — и той се губи въ границитѣ мечти!

„Истината е, обаче, — че между американската „Наковалня" и руския „Чукъ", нашата бедна Европа съ своитѣ

На глупавия в. „Добруджа"

Позорни дѣяния, предателство и престѫпление

Нѣкой С. страхъ го е да се подписе, но знае се кой е способенъ на такива простащски словоизлияния, е поиѣстилъ въ в. „Добруджа" по адресъ на хората отъ лѣвицата, врини низини. Никога в. „Добруджа" не е билъ по умнѣ. Правилно сѫ го нарѣкли глупавата „Добруджа" и за това бѣжанцитѣ не го и четатъ.

Виде сиа „комунисти", но ни было страхъ да си го кажеме. Разбре се, какъ нѣма да ни е страхъ! . . Но все нѣмъ да бѫдешъ комунистъ е по достойно, отколкото да бѫдешъ подлецъ, доносчикъ, провокаторъ, предателъ, кокешкаръ, конкеродецъ, убиецъ и пр.

Антрѣнатъ ни билъ отъ най долни хора: „осгражданжии," „доносгери," „мазачи," „писарушки," „слуги," „обушари" „чирачета" и др.

Е да, разбира се, господине чорбаджийско мекере, тѫжъ ни е витурена — все бадни работки хора, какито сѫ всички бѫжанци, които вие и подобни нато васъ блюдоизлизи предъ силнитѣ, доведоте до това положение, днесъ да се подигравате и гиорите съ тѣхъ, а сѫщевременно да спекулирате съ прикритъ, задъ дюдюнчество, насилие, тероръ и убийства „демократизмъ."

Камата го поне единъ пѫтъ открито, за да убедите и последнята измѣбливъ бѫжанецъ.

Вашето предателство е известно. Въ самозабрава вие го правите открито. Занимавате се съ Д. Ганевъ, Д. Върбановъ, които доселѣйо се борятъ въ Добруджа, всредъ заробения народъ, като го учатъ и възпитаватъ по пѫтя на нацисмъ и освободителнѣта м а с о в а борба, като ги обвиняватъ все въ комунизмъ, като че това е престѫпление. А вие тукъ подъ покровителството на една злокачествена патриотарска политика новите и улесняватъ разбирателствата за продажби и заемливане имотитѣ на робството въ Добруджа. Тѣ били предателиви арести! Но тия сѫ първи и единствени арестувани. Това е достоинство. А вие отъ туна все е освободидвате, като провокирахте Кючукъ Ямъ Бунаровскитѣ, Старо-Селскитѣ сечъ и пр., за да народствуваете, за да бѫдатъ избити около сто души и жизнени добруджанци отъ с. с. Шахлиларъ, Кючукъ Ямъ Бунаръ Ядемиръ, Попина Сребрина. Старо село, Дайдъръ, Сѣково и др. После приписвате тия свои престѫпления съ най вулгарни подбуди на Дочо Михайловъ и другѣ ритѣ му, заоблоиите предъ властьта, изкарвате ги днесъ нато конспиратори и пр. и пр.

Отсѫмъ пѫкъ отравяте бѫжанцитѣ, тероризирате ги, убивате ги, щомъ не се съгласяватъ съ васъ; търгувате съ чужди жени, злоупотребявате съ организационни парични средствѣ, вършитѣ жокошарство, конкерадство и пр.

Тия всичко деяния на вашата В. Д. Р. О., които днесъ ене възхваляватъ, признаяхѫ се най после, че сте органи на тая бандитска организация, съставена отъ вулгарни котили, престѫпници и убийци.

Прѣдрени отъ добруджанци-

договори, готови вече да бѫдатъ разнъсени на четири! — рискуя въ едно най-близко бѫдещо да бѫда изненадана и съвсѣмъ раздрусана!

Мария Хаканова".

кварталъ въ София, вие въ злоба злословите и по тѣхенъ апрес. Тѣ ви плащатъ съ своитѣ съжаления. Защото истина, че тѣ сѫ бедни, но стоятъ много по високо отъ васъ.

Последователи сте въ престѫпленията си. Твърдите, че Никола Георгиевъ билъ убитъ отъ подарени на дозата въ Кемалиръ, защото крелъ гроздове. Жалки хора! Бѫдете по-внимателни въ фантиритѣ! Известно е, че властьта ви прощава всичко. Но тамъ ядото е извършено убийството, тъкъ нѣма лоши и второ гроздо по това време нѣма. Курдисайте си афоритѣ по умно.

Че А. Стоянов ще е „сериозенъ" и „авторитетенъ" за представителя на В. Д. Р. О. нѣма никакво съмнение. Кѫде ще се намери по добро орѫдие отъ Ангелъ Стоянов и прикритие на престѫпленията на В. Д. Р. О!

Понеже стоя дума за престѫпления и предателство, нека бѫдеме на чисто. Кой е кора около глупавата „Добруджа".

Единъ отъ редакторитѣ ѝ сѫ скритъ, на глупавата „Добруджа", представителъ на ВДРО, обезчести едно момиче, което изгонено, въ последствия умрѣ необяснимо какъ.

Сѫщитѣ е бедя на нѣколко незаконородени деца. Сѫщитѣ е авторъ на позитѣ по изборитѣ презъ 1926 год. въ Добруджа, които поеми компромитирали преговоритѣ за участието на българското малцинство въ изборитѣ, а цинирѣтѣ и отравитѣ „Mobile" извършила убийствата надъ 25 души българи около селитѣ Кючукъ Ямъ Бунаръ.

Другъ авторитетенъ редакторъ на глупавата „Добруджа" е сѫщия, който завежде ромънската комисия въ „Народната Библиотека" въ София, да гръсне ограбени книги отъ разни ромънски библиотеки. Когато директорътъ на библиотеката, старъ литераторъ, отговаря, че подобни книги нѣма, редакторътъ на глупавата „Добруджа" отговаря:

— Ина, Господине Директоре! Еще азъ ще ги потакна.

Трѣгнѣ подиръ редактора и той си завежда въ една таванска стая на Народната Библиотека и посочва на Господина Директора въ едно кюше купъ книги и казва: ето ги!

Предлагатъ ги и се сѫвсѣм, че действително сѫ ромънски книги. Директорътъ оставѣнъ сконфузенъ, защото наистина той не е знаелъ тоа печалѣнъ фактъ.

А истината е, че редакторътъ на глупавия в. „Добруджа" самъ празъ войната е краль книгитѣ и посилъ една часть за себе си, а друга за библиотеката и затова гѝ знаелъ.

Ще продължимъ, за да се разбере добре, кѫде сѫ престѫпленията и предателитѣ. И яко тия хора претендиратъ за честь, нека и подиратъ предъ сѫда.

(Следва).

Ибричанлъкъ

Ангелъ Балтовъ отъ Разградъ нѣкогашния кариулъ на И. К. побързалъ да подаде нѫжиръ на последния. Опорѣвгнѣ въ в. „Добруджа", но какво?

Ние никогѣ не сме писали, че Разгр. Окол. Началникъ за-

Готвятъ се за война

Въ цѣла Европа се провеждатъ военнитѣ маневри. Подлагатъ се на практическо положение всички новооткрити технически изобретения, на шлиши газове и бомбите срѣшу тѣхъ. Специални школи сѫ създадени за гражданитѣ за водатъ борба срѣшу задушливитѣ газове.

Танковетѣ въ движение се конструиратъ въ полоха, планинскитѣ височини, а и гланчитѣ сѫ направени на танковетѣ, съ които демонстрирѣтъ изъ градоветѣ, за да свикнѣ съ тѣхъ населението.

Въздушнитѣ ескадри, въоружени съ картечници и бомби, отъ нѣкъдъ и голѣмъ на либъръ, успѣшно тоне сѫ изпълнили своитѣ практически задачи въ маневритѣ.

Дори и малкитѣ и неутрални Швейцария и тѣ направи своитѣ маневри предъ очитѣ на О. Н. Какво се вижда и добъръ миръ се готватъ инженералитѣ.

Какво струва О. Н.

За 1931 год. финансовата комисия е опредѣлила бюджета на О. Н. на 1,198,657 англійски лири или 800 милиона на български левове, които народитѣ, като търговски и индустриѣлни и политическо-икономически гнетъ, се трѣбвѣ да подържа единъ институтъ, който е предназначенъ на изкуствѣнитѣ свободи и права и подържанѣ на национелнитѣ и социѣлно-икономическо подтисничество надъ стотици милиони народи.

Тежка и умасна грабителска е системата на империя-лизма. И тия грѣшни народи-вари се хвѣрлятъ за издръжка на единъ вредѣенъ за тѣхнѣтѣ институтъ, който сѣе заблуди и крепи робствѣ-то по земѣтѣ.

Държави въ държавѣ

Отъ Варна ни пишатъ, че Изп. Комитетъ на съюза „Добруджа" билъ изпратилъ нѣколко бабини да обвиняватъ селата и да събиратъ жито отъ бѫжанцитѣ. Заплашвали сѫ онѣ, които не давали нѣ-то, че щѣли да ги злопостѫватъ и да се справятъ съ тѣхъ.

Що значи това? Бѫжанцитѣ изнемогватъ подъ угрозата на задлъжнѣнѣ, данъци и всякъ можни тежести, когато хранитѣ нѣмѣтъ низки цѣни и не могатъ да покриватъ разходитѣ нуждитѣ за изхранване на семействата и добитъка си и пр. и неправилнѣйоши, известни вече заоблуватрѣбители, налагатъ отъ имѣто на И. К. да нѣщи ги натуръ.

Бѫжанцитѣ въ никой случѣй не биѝ да плащатъ, канонитѣ да е облѣгания отъ И. К., а такѣва случѣи да доносятъ властьта, телеграфически да се оплѣкнѣтъ въ М-ството на Вѣтрѣ Работи, като изпратятъ копия и до „Св. Добруджа".

Бѫжанцитѣ трѣбва да се организирѣтъ въ отдѣлни водоки комитети и да водятъ борбата организирано по всички въпроси и при всички случаи.

бранилъ правилуванѣто на Дочо Михайловъ, а сме писали за праздника на Карадмата въ Разградъ.

Защо бѣше потрѣбно на г. Л. Балтовъ да прѣви подобенъ ибричанлъкъ предъ И. К.?

София Печатница „Съгласие"

Год. VI. София, 27 октомврий 1930 год. Брой 74

Годишенъ абонаментъ
За България 80 лв.
За странство 160 лв.
За Америка 2 дол.

Обявления:
2 лева кв. см.

Брой 2 лева

СВОБОДНА ДОБРУДЖА

СЕДМИЧЕНЪ ВЕСТНИКЪ ЗА НАЦИОНАЛНИ ВЪПРОСИ

Записване на абонаментитѣ се придружава съ сумата

Адресъ: Св. Добруджа — София

Главенъ редакторъ: Д-ръ П. Вичевъ
Телефонъ № 4575

Нѣма добруджански съюзъ

И. XIV конгресъ на Съюза на добруджанскитѣ д-ва въ България се организира и нина подъ знака на фалшификация, измѣна, терора и кавата, тъй както минаха всички конгреси отъ извѣстнения нанасамъ.

Пълна е дезорганизацията въ съюза управляванъ отъ ромънски ренегати и социалъ-фашисти. Годишнятъ отчетъ на И. К., е единъ баласть отъ празни фрази и цитати отъ окружни разпоредби на дирекцията на бѣжанцитѣ, похвали къмъ О. Н., на д-вото за О. Н., даже и на митрополитъ г. г. Стефанъ и на чужденци. При това има и тая добра страна, че се прашатъ признания за една пошла и глупава вѣйность и признания, че добруджани, като сѫ обезлюдили дружествата, не внасятъ членскитѣ си вноски, а комитетскитѣ хранениди се издържали отъ сѫдържанията на „българския народъ" т. е. отъ разнитѣ фондове.

Отъ бюджетъ 438,000 лв., въ отчета (стр. 10) се казва че била реализирана приходна сума само 178,000 лв. По признанието на А. Стояновъ въ конгреса, 150,000 лв. били получени не отъ „болшевишки източникъ" а отъ българската държава.

Отлично. Не възразяваме.

Остатъкътъ отъ 28,000 лв. сѫ постѫпления отъ добруджанскитѣ д-ва предъ цѣлата година, отъ които отъ *членски внос* само 3,770 лв. (стр. 11). Отъ около 115 дружества на книга, съ около 5000 члена, съ които се хвалеше постоянно И. К., но сега не смѣе да каже, *колчетенъ* се знаятъ всичко но всичко *157 члена* въ цѣла България. Знаменателно голѣмъ съюзъ!

Предвидено е за заплати на персонала въ канцеларията при И. К. 170,000, а било разходвано само 117,000 лв. (стр. 11). Като гледнемъ реализирания приходъ 28,000 лв. остава 89,000 лв., сума взета отъ бюджета на отоплѣния българския народъ, да се хранятъ разни хиймани и пройоки. Какъ тогава да не изтѣлнѣватъ ропота на лешкетиени?

Тѣзи числа показватъ едно — че съюзъ на добруджански организации въ България вече не сѫществува, а има нѣколко кариеристи — паразити, които спекулиратъ съ добруджанското име и заблуждаватъ общественото мнение, за да доятъ разни фондове.

Това показа още едно, че двадесетъ хилядната добруджанска емиграция е потисена и отвратена отъ престѫпленията на нѣколкина кариеристи ренегати, ромънски пунгаши и убийци, но които сѫ добри агенти на потисничеството и терора и противо всѣко истинско освободително народно движение.

На конгреса сѫ присѫствували 58 делегати отъ 25 нередовни д-ва. Значи едва 22 на сто отъ всички дружества сѫ били представени. Възъ основа на чл. 7 заб. II отъ устава присѫствуватъ само редовно отчетени д-ва. Спорелъ отчета на И. К., както казахме отъ членски вноски сѫ постѫпили всичко 3770 лв. т. е. само отъ 157-ите на по 24 лв. годишно (чл. 5). Съответно разпоредбитѣ на чл. 7 ал. „а" избираятъ се делегати на 50 или часть отъ 50 редовни члена. Следва, че конгреса на И. К. се е сѫстоялъ установено отъ *четири редовни* делегати.

Бандититѣ обаче сѫ били тамъ и сѫ пратѣли изъ Варна. Биги сѫ хора отъ лѣвицата. Заплашвани сѫ съ ками. Изъ трапа срѣдъ бѣлъ день сѫ ходили съ чомаги на рамо. Варненското гражданство, жени отъ кварталъ и ученицитѣ отъ гимназията сѫ викали подиръ бандититѣ „ху" и изразявали възмущението си, като имъ казвали:

— Прави сѫ, щето ви наричатъ разбойници!

Да, прави сѫ, още и въ това, че най-голѣмитѣ сѫ въ изпълнителния комитетъ, които спекулиратъ, заблуждаватъ и обираятъ българския народъ.

Четете в-къ „Свободна Добруджа"

Около конгреса

Пълнитѣ банкрутъ на бандита ВДРО., на чело съ А. Стояновъ

Тая седмичникъ конгресъ стана въ Варна. Отдѣ сѫ вечерта 4 срѣщу 5 октомврий бандита отъ ВДРО обикаляше съ кравяни добруджанска квартали и заплашваше добруджани, които не отиваятъ на манифестация да му числятъ.

На 5 сутрѣньта 10 ч. се уговори въ квартала полебенъ Една музика приличаше хора. Имаше и една група отъ 2 момчета облѣчени въ черни рубашки съ червени кравати. Това бѣха фашисти.

Една дълга лента свързва една отъ улицитѣ съ надпись: *„Ние се борим за Добруджа, председателя жива България"*.

Още на молебена бандита отъ Георги Иванов, Кюшиша, Кочишо, Апенси, Бор. Стефановъ и др. нападнаха представителитѣ на лѣвицата Ив. Георгиевъ, Ф. Томовъ, Г. Новаковъ и Ц. Николовъ и имъ нанесоха побой, като имъ разкъсваха главитѣ. Тѣ притежаватъ медицински свидетелства. Полицията арестува бандитѣ, че разпространяваше нелегални позиви. Възмущеното на кварталъ и варненци бѣ голѣмо, както отъ виненото на бандититѣ, така и отъ покровителствата, което полицията имъ дава. Нѣщо повече, въ участъкъ и въ обществената бандититѣ сѫ хвалѣнисали. Тая нощ много бити Ц. Николовъ отъ Русе е билъ отведенъ въ Обществената безопасность, хвалѣ секретарътъ на разбойническата ВДРО и държавенъ чиновникъ Ст. Симеоновъ, отива и потвърди го на ненаврнсов и заплашва, да двадѣлъ де-правилъ, че се отказе отъ лѣвицата. Николовъ отказалъ. Ст. Симеоновъ му казалъ:

— Тогава ще дойде Стайко Колевъ и ще слушашъ, начесто той ти каже него ще направишъ!

— Кой, тоя разбойникъ!..

Излѣзлъ си Ст. Симеоновъ. Идва Стайко Колевъ.

— Е, какъ си другарю? Познавашъ ли ме? Азъ съмъ разбойника Стайко Колевъ. Ще дошашъ ли декларация или не?

— Нѣма да дамъ! И да дамъ, не мога се отнася отъ тъ, кое е въ душата ми.

По това време бандита се сѫбрала предъ обществената. Стайко Колевъ освобождава Николовъ. Той изпаза и бандата се втурнала въ него. Ц. Николовъ разбралъ, че ще го бити, но хвалѣлъ се на силитѣ си. Впусналъ се Борисъ Стефановъ. Ц. Николовъ го блъсналъ и той падналъ.

Хвърлили се другитѣ, но и тѣхъ повдлъ и тѣрнѣлъ да бѣга. Зовѣлъ го стражари. Отвели го въ централния участъкъ, а отъ тамъ въ обществената, където сѫ го били сѫ гумени камшици и пак го изхвѣрлилиха навънъ. По улицитѣ пакъ го прасѣвали бандититѣ. Дъждъ вали. Нѣкъде Цоню сили и хванатъ ги стоварва въ единъ трапъ и хвана да бѣга. Срѣща единъ файтонъ начва се и избѣгва.

Полицията е арестувала Ив. Георгиевъ, и Г. Чолаковъ и ги държала 30 часа. Началника на група ги разпитва:

— Вие вчерашни ли сте?

Ив. Георгиевъ — Да, какво сме, но защо ни арестувахте и защо ни държите? Вмѣсто да хванете бандититѣ и разбойницитѣ, които сѫ въоръжени, биятъ и заплашватъ, вие тѣхъ покровителствувате.

— Много да не знаешъ. Окружния управитель знае тая работа.

На другия день въ 12 часа, слѣдъ като имъ сѫстоялиха дѣлъ, че нарушаваха реда и спокойствието, ги освободили.

— Да се пазите отъ куче, че маникатъ ви...

Съ малкаятъ си Георгиевъ, Чолаковъ, Ф. Томовъ и Ц. Николовъ и съ сѫдействието на хора отъ лѣвицата издаватъ позивъ — протестъ, които сѫ лепени по пръснахъ изъ града.

Побѣсѣнитѣ бандити наново се опушатъ въ гоненица и побой. Тѣзитѣ на групи съ чомаги на рамо, Яковъ камъ на Чорданъ Стефановъ. Гражданитѣ се сѫбираятъ, гледатъ възмущаватъ се, а ученицитѣ викатъ полиро имъ:

— *Разбойници (тие! Прави сѫ, че ви викатъ и е „Свободна Добруджа", че спе бандиня и разбойници*

Въ това време 16 селски делегати възмутени напущатъ конгреса и си отиватъ. Кандаджиевъ ги да се върнатъ. Тѣ решително отказали и си отишли.

Варненски адвокатъ Гаговъ делегатъ въ конгреса, възмутенъ отъ въоруженитѣ и правдитѣ приказки и инсинуации на А. Стояновъ, го апострофиралъ:

— Ти говоришъ слуотости!

Разкъртилъ се Стояновъ, напустналъ конгреса и заявилъ че сѫ измамили. Излѣзалъ, какъ то всякъ лъжи. На другия день пакъ се върналъ. Това се казва ти го плюешъ, а той смѣя, че е божи росица. Нали е отъ Синода?

Лихъ въ конгреса се е видѣлъ най добре въ понедѣлникъ. Слѣдъ като напустнали селскитѣ делегати, замѣстени били съ бандити отъ Варна, които гаврували имѣто напустналитѣ.

Голѣмо е възмущението всѣкъ гражданството. Дори и варненскитѣ вестници, които иначе подържаха дѣлнината се възмутиха и не писаха нищо по конгреса. Задоволиха се само да го хроникираятъ.

*

Съставътъ на конгреса бѣше интересенъ, и отъ най доброи проба бандити. До кѫде сѫ огоплѣли противницитѣ, че за председатель поставиха контрабандистъ, убиецъ и злоупотрѣбителъ на потвърдитѣ сѫ ни Лг. Костовъ а за подпредседатель Рашановъ другаръ А. Ивевъ.

Въ конгреса не участвували делегати не нито едно д-во отъ Русенско, Балбунарско, Разградско, Неменкерско и Ново-Пазарско.

Кои тогава сѫ присѫствували?

Само бандититѣ и кравнитѣ на разнитѣ фондове.

Варненецъ

Трагедията въ XIV редовенъ Добруджански конгресъ

Тя започна съ молебенъ въ Добруджанския кварталъ въ Варна, въ който молиха Бога да имъ дари свободата: съ побои, въ името на свободата, на двѣ жертви на тая свобода, съ изтощилата се като черно манифестация — сборъ отъ доноврани или изнасилени добруджанци съ десетки речи на „родолюбиви" и културни организации (липсваше тая на бачелското сдружение) които: кой душата, кой тѣлото, другъ кръвта, трети кракатъ, четвърти живота си дадоха за Добруджа: съ речитѣ на професоръ Генковъ, който внатрешоа Обществото на Народнитѣ жало институтъ за поробване на победителитѣ отъ хищници; речитѣ на Ангелъ Стояновъ председа на Изп. комитетъ, който изпѣ победна нарѫчъ на сѫщата тоа общество, които тури въ дворба си своитѣ кварталъ; съ речитѣ на Д-ръ Габо, който се позовава на истината и правдата тържествующа въ процеса Драйфусъ, и свѫрши съ избора на председатель на конгреса Лг. Костовъ не желанъ отъ никого.

Всичко гореизложено създаде една атмосфера на бѣдение, която трая день и половина, за да се запаменуваа съ ура по година на Цара. Обстановка които събуди въ найвисши „знамения на времето", а въ по сериознитѣ усилия.

Написания отчетъ, разроденъ въ момента на четенето му трая малко. Той не можеши да претендира на нѣщо сериозно, — говеча приличаша на навгрѣбно слово. За сѫвѣтъ на конгреса и тамъ се констатира, че персонала „формено" гледувалъ.

Предвидени

Приходи на комитета 438,000 л.
— отъ вестника 260,000 „
698,000 „

Сигурно постѫпилото е 150,000 лв. помощи отъ нашитѣ не отоплѣни „български народъ", както заяви А. Стояновъ.

Емигрантитѣ, които ще интервенира съ Ин. Стояновъ и бие циганския двулъ на Аспарухъ Айдемирски, отъ голѣмо обичъ, порѫди стопанската криза, дала само 3,770 лв. членски вноски. Тѣ сѫ рекли на 4 редовни делегати.

Представени сж 25 дружества съ 58 делегата, отъ които: 5 София, 8 Варна, 8 Русе, 3-на Шуменъ и 2 Разградъ представляватъ цѣлата армия на Изп. комитетъ.

Цифритѣ говорятъ, че Изпълнителния комитетъ трѣбвашо да си отиде и че Асп. Айвазирски заблуди сжвѣсти, че чиновницитѣ на И. К. глаголуваха, като не можеха да изразоуваютъ сумата 200.000 лв. само 117,381 лв.

Конкретнитѣ сж съ сериозно „дъльбомислие", че липсата на приходи и липсата на делегати се дължаха на указната стопанска криза, цѣнѣ може шо логично да се заключи, че и различнитѣ, които сжществуватъ въ движението сѣдлѣнитѣ на стопанската криза.

По отчета се казаваха много и всички конкатирахе не умѣло ръководство, липса на инициативность и липса на ръководна мисъль. Контролних съвѣтъ въ своя докладъ доиросе на И. К. *проявилно лошилие* — резултатъ на дилетантизъмъ. Това положение още отъ 1924 г. подчѣрта движението до прогресивно парализиа, чиито признеци се явиха въ XIV добр. конгресъ.

Трагедията продължи, когато се изяви на „сериозния" председатель Ян. Стояновъ, че говори *глупости*. Последнитѣ разсѣрдѣ си отиде и по телефона каза, че заминява за вината въ Софиа. Тукъ стана нѣщо печално: вина се негодиа Сенчо Пано, А. Айвазирски, като изтъвнѣ звенъ и съ ваше неадробна речь кавдарахе и „успѣ" да вѣрне изобѣлѣлия председатель. Опредѣлената комисия отиде и вмѣсто въ влана нахаре избѣгалия председатель изтегнатъ на една отоманка, съ тѣрдата увѣрѣда, че цѣлиятъ конгресъ ще се зви де го моли да не си отиде. Той остана „тварѣ" на своето решение и не утрилъ провинтирашо конгреса съ своя голъ умъ.

И секретаря на И. К. се разсѣрди, понеже приятелитѣ и приятелитѣ го напуснали въ момента на „решителната" борба, и че само „просвѣтения" съ изключенето сж Айвазирски, комически го защитилъ и го не негъ а своята амбиция пазъ за го напоми. Цѣлъ часъ той плаче съ сълзи, моля се, хвали, заплаха, истерична се усмихваше и сто пяти нѣзе „с бо гом-з а зъ сн о-ти ва мъ" (въпрата ме) и съ сълзитѣ си напроси милость на конгреса.

Трагедията се прекели и въ куловритѣ. Импозантния представитель на В. Д. Р. О., Айвазирски сновеше нѣмду делегатитѣ и съ „шушу" давашо тѣмъ. И ето герой на една чуковата раса, презъ цѣлото време нѣмѣшаше пружинитѣ на конгреса, които отдѣна се откачиха.

Трагедията не свърши, конгреса не се закри, обаче отвори една пукнатина, която шепотѣ понавирдини немогатъ з закри.

Какво свърши XIV радоевъ конгресъ?

„Той не внѣ нинакъ нове струи въ движението за де стоплни и обнадѣждни сѣрцата на емигрантитѣ тукъ и на робъ отъ тъ.

Прожектира на лента единъ парвъ съ нѣвинци, изпѣ много словоблоини, бѣзъ зѣмъ и смислъ и гласуха „нова" резолюция: ако зелениятъ демократия (гер. Общ. на Народитѣ на ни чуе, то ще скѣсаме съ него и тагава? Удрѣй барабанитѣ и двулитѣ за новъ съборъ. Избра се новъ комитетъ — т. з. старки съ 3 новозакупени души и повече нищо.

Какво спечели дѣлото? То спечели много — „голѣмото" нѣабо свало И. К. и ВДРО почна да се разлага на съ ставитѣ си части и всѣка часъ си отива изъ единородитѣ тавиа: че конгреса внѣ много жалкитѣ фигури на своитѣ водачи и се отгарои отъ тѣхъ съ ръководѣкане вѣредъ плачъ и сълзи; и разбра се, че „новитѣ" и стари управи ци съ нищо не подмоиха старитѣ си дрипи въ главата.

XIV радоевъ добруджански конгресъ изрази трагедиите на движението ръководено отъ несериозни хора вдигна завѣсата и нѣма: „движението в на кръстопѣтъ — трѣбвать нови сили да почистятъ обора въ Изпълнителния комитетъ.

Спартакъ

Какъ избирать делегати

Всички дружества, чиито ръководства сж въ ръцѣтѣ на социаль фашиститѣ, педекти ви и бандититѣ сж съвършено отпразднени отъ добруджанци. Такива сж на първо мѣсто тия въ Варна и Русе, имѣйто има по нѣколко хилядна обѣмство.

Почувствували малко срамъ, но като не отстѣлвать, и съ силе и измѣна искать да дѣрнать д ата въ ръцѣтѣ си, прибѣгнали и до оранжевски хитрости. Така въ Варна молятъ водителитѣ на пѣвницата, да посѣтятъ събранието имъ, макаръ и за не сж отчетени. Подведена пѣвницата наемала 207 бѣжанци Възрѣвания, противницитѣ направили си събранието и въ новъ съ поставили листа за гласуване, като отрекли правото на пѣвницата да гласува. Изграна, последната на пуша събранието, поискала да си направи отдѣлно събрание, но полицията е пропѣдила. Останали романски кунгаи около 46 души и си гласували за 5 делегати.

Голѣма е грѣшката на водачитѣ на пѣвницата въ Варна, че продѣлживатъ още да дивятъ вѣра на натрапенитѣ ръководства въ организацията.

Въ Русе разцепленията е въ най-голѣмъ мащабъ. Тамъ пѣвницата се е откъсила окончателно отъ бандита на ВДРО, които ръководи дружеството, което е остачало съ около 30 члена и то бандити начело съ Ст. Симеоновъ. Изпъдениятъ Слави Алексиевъ отдѣна води сепаратнена борба. И при всѣка тамъ избирать 10 делегати за конгреса.

*

Въ Разградъ групитѣ около двамата Недѣлчо, заловенъ въ кръчма на гроздье отъ чуждо лоте и злоупотрѣбителя на дружествени суми Янкулъ Балтовъ, който до сега не е отчелъ и завѣщания отъ тѣхъ Киро Димитриевъ, ледно съ още 2 души, та всичко 5 души избрали си двама делегати за конгреса.

Въ Провадия тѣхъ предсѣдѣлъ на дружеството заловил

Атинската конференция и идеята

за Балканска федерация

На 5 октомври въ Атинския парламентъ се откри Балканската конференция свикана по неофициалната инициатива на гръцкото правителство и въ участието на представители на империалистическото О. Н. и Лигата за миръ.

Като представители на балканските държави присъстваха:

Отъ Албания 10 делегати, начело съ бившия министъръ на Външнитѣ Работи *Мехмедъ Кемали, Бедри Пеция* и др.

Отъ България 11 души, подъ шефството на проф. *Кирилъ Хаджиевъ* и др. Д-ръ Ив. Панаиотовъ, постоянния делегатъ на фашизирания добруджанско комитетъ въ конгреситѣ на дирото за О. Н., на повечето заседания бѣше тоже делегатъ въ конференцията въ Атина за „създаване" на балканска федерация (!).

Отъ Турция 29 делегати и 24 експерти, подъ шефството на бившия министъръ предсѣдатель *लललललल

Анкета по Балканската федерация

(въ връзка съ Атинската конференция)

Съюзътъ „Freier Balkan" (Свободенъ Балканъ) въ Берлинъ, последния свой бюлетинъ посвещава изключително на Атинската конференция. Печатаме сж мнениата на водни европейски и балкански общественици. Ние предаваме тукъ въ резюме нѣкои отъ тѣи мнения.

Henri Barbusse: Паневропейската и Атинската конференции преследватъ една и сжща цель. Тоа сж две конеции, които не се различаватъ една отъ друга — осигуряване на империалистическото надмощие, маскирано съ въображаеми сближения. Една Балканска и една Европейска федерации, ни сж длжи и заблуди. Но тѣ сж възможни само между масиѣ, но не и правителствата на звинѣ диктатури, фашизъмъ и империалистически агонизъмъ, които се ръководятъ отъ агонистични заборетавания, за сжбтия на други. Днесъ истински съединени държави сж С. С. С. Р. Атинската конеция води къмъ война.

Francis Jourbain: Комедията отъ Локарно за втори пѣть се разиграва, водена отъ хора на реакционни тенденции. Единственото съюзяване може да бжде осъществено на отъ империалиститѣ, а отъ потисниатѣ народи. Тоа е дѣло на освобождение и на революционни борби на потисниатѣ и угнетенитѣ.

Rol Louis Касае се да се заблудятъ народитѣ маси, че канцеларитѣ сж рѣшили да окиротоваватъ югоизточна Европа. Касае се да се отклонятъ работницитѣ и селянитѣ отъ единствено правилно разрешение на Балканския проблемъ, че мира на Балканитѣ ще се осигури само чрезъ общата работа на работницитѣ и селянитѣ.

Georges Pioch: Колкото по потисканъ единъ народъ, толкова е по голѣмо неговото неволоство. Я такъвъ е слабата на балканскитѣ народи. Сж сеилто лежи въ свинтѣ масъ. Свободата на поробенитѣ на Балканитѣ лежи въ тѣхнитѣ ржца. Федерацията ще бжде тѣхно дѣло, или нѣма да бжде никакво.

янското общество, тоа пѣть Италия би стояла неутрална: Италия не би помертвувала милиони свои синове, да подкрепи на Франция една континентална хегемония, непозволяваща вече отъ духа на времето, нито отъ политическо и географическо положение на Франция".

Тъй значи, намирали сопоставитѣ сж послата, българскитѣ чорбаджии и тѣхнитѣ менерета и романски агенти въ Изпълнителния Комитетъ почнали нѣщо да усѣщатъ нѣкакъ сж наелѣтѣ змѣйове вѣтъра и да се нагаждатъ. Я тѣхнитѣ надъхвачитѣ отъ Букурещъ трепарятъ предъ нова опасности за комита имъ и започнала систематично да откриватъ шпионски афери. Тъй въ полза на България, Съветитѣ и Унгария, наточени цѣлите дипломатическа организация въ всички

Год. VI. София, 8 ноемврий 1930 год. Брой 75

Абонаментна цена
За България 80 лв
За странство 160 лв
За Америка 2 дол
Обявления
2 лева кв. см.
Брой 2 лева

СВОБОДНА ДОБРУДЖА

СЕДМИЧЕНЪ ВЕСТНИКЪ ЗА НАЦИОНАЛНИ ВЪПРОСИ

Записване на абонаментитѣ се приурежава съ сумата
Адресъ „Свободна Добруджа" — София
Главенъ редакторъ Д-ръ П. Вичевъ
Телефонъ № 4575

ДИГАТА ПРОТИВЪ ИМПЕРИАЛИЗМА И АТИНСКАТА КОНФЕРЕНЦИЯ

Нѣма федерация безъ Свободни и Независими: Македония, Добруджа, Тракия, Хърватско, Черна-Гора и др.

(Реч произнесена отъ Д-ръ П. Вичевъ въ Атина)

Като представитель и наблюдатель на Балканската конференция въ Атина на 5 октомврий, отъ името на Секретариата на Международната Лига за борба противъ Империализма и за Национална Независимость бѣ изпратенъ нашиятъ редакторъ и председателя на Българската Секция отъ Лигата противъ Империализма *Д-ръ П. Вичевъ.*

Посрещнатъ тъй радушно отъ комитета противъ войната и тоя на адвокатския съюзъ противъ терора и по инициатива на тия послѣднитѣ се състоя на 8 октомврий вечерта грамадно масово събрание въ театъръ Пала-Яни на най-голѣмата улица, срѣщу Дирекцията на полицията. Салонътъ на театъра се указа много тѣсенъ да побере силяшото множество, което бѣ дошло да чуе думата на представителя на Международната Лига противъ Империализма и за Национална Независимость. По думитѣ на инициаторитѣ, Атина отдавна не помни такова внушително събрание. Полицейски кордони обграждаха салона отъ вънъ и вътре.

Говориха представители на комитетитѣ противъ войната, на адвокатския съюзъ на комунистическата партия, които въ Гърция е легална, на синдикатитѣ на моряцитѣ; адвокатитѣ *Порфиропулосъ, Калаитцуди, работника Склавена* и др.

Предметъ на особено внимание бѣ *Д-ръ П. Вичевъ,* който говори върху *Значенѣтъ на Лигата противъ Империализма и върху Балканската Конференция.*

Слѣдъ като Д-ръ Вичевъ поднесе поздрави отъ Международната Лига противъ Империализма, отъ Българската секция и отъ Д. Р. О., той охарактеризира империализма, като икономическа и политическа система, която

унищожава стопанскитѣ и икономически

придобивки на народитѣ и ги подлага на най-отвратително икономическо, финансово и политическо робство. Слѣдствайки на финансовия и банкерски капиталъ, империализма унищожива предни и средни икономически съществувания, хвърля ги въ гладъ, мизерия, социални израждания; пролетаризира цѣли народи, и по тоя начинъ посята върху тѣхната национална независимость, като ги поставя въ изключително положение на денационализация и национално **унищожение,** чрезъ средствата на тероръ, ограбване, убийства, фашизъмъ, полиция и т. н.

Въ най-послѣднитѣ години, конютѣтъ на балканскитѣ народи слѣдъ Версайскитѣ договори, изобилствува съ събития и данни въ това отношение, съ които Д-ръ Вичевъ опираше. Ньойскиятъ договоръ, договоритѣ за доброволното изселване, за арбитражитѣ, за покровителство на малцинствата и пр. сѫ изразъ на сѫществующата империалистическа система. Миритѣ, които градятъ империалиститѣ, го градятъ върху заревенъ вулканъ съ пирнвее.

Върху послѣдния договоръ за национализмитѣ на малцинства, Д-ръ Вичевъ се спрѣ по обстойно въ връзка съ заседающата Балканска конференция, която не е нищо друго освенъ еднѣ

Траги-комиченъ фарсъ

въ историята на балканскитѣ народи. Говори се отъ името на тия народи, а нито единъ отъ тѣхъ не е представенъ. Какво сѫ представителитѣ на заробенитѣ народи въ Македония, Добруджа, Тракия, Бесарабия, Хърватско, Черна Гора и Косово? Тѣ отсѫствуватъ.

Тая конференция се свиква експромто отъ атинското правителство, което е най-добъръ проводникъ на европейс. и балкански империализъмъ. Очевидно слѣдъ хвалебнитѣ по Балканското Локарно. Пакта Келлогъ и Брияновия проектъ за Европейски щати неуспѣхъ; слѣдъ като се убедиха, че О.Н. не може повече да играе ролята на помиритель и да пази съзададеното съ силата равновѣсие между народитѣ, а напротивъ то всѣки по-голѣмо неповѣрие между тѣхъ; слѣдъ като самитѣ империалисти сѫ лошле до положението да се подозираятъ и дебнатъ еднѣ други, да се въоружаватъ ежедневно и да се цѣлятъ на фронтове и оформяватъ нови международни политически и военни блокове, както това бѣше преди войната; слѣдъ като национаденъ революционнотъ съзнание на колониалнитѣ и балкански потиснати народи се разраства и проявя въ голѣми масови движения, не малко повлияни отъ революционнитѣ идеи, които нова Русия хвърли въ свѣта, — империалиститѣ по отдѣлно и изцѣло се виждатъ застрашени, бѣрзатъ да се организиратъ и да поставятъ въ своя

пълна военна зависимость

и народитѣ въ Балкана, които не малко страхъ поставляватъ за сигурностьта на империалистическото господство въ близкия и оттамъ и за по далечния изтокъ, а сѫщевременно да ги спечелятъ и организиратъ въ единъ фронтъ срѣщу Съветска Русия. Колонитѣ на Англия и Франция въ изтокъ сѫ въ положението на кипящъ вулканъ. Напоитѣ революционнитѣ движения сѫ на пълнъ размахъ.

Хегемонията въ централна и южна Европа се държи отъ Франция и нейнитѣ сателити въ лицето на Чехословакия, Югославия и Румъния съ представата на най-черната реакция и хулиганщина. Франция въжи подъ свой политическа и воененъ контролъ и Полша, която стои като запрѣгнатъ пиджовъ срѣщу Русия.

Франция докара Карола въ Румъния, за да организира съ Полша по-ефикасенъ фронтъ срѣщу Русия.

Фашистка Италия въ послѣднитѣ години

открито и демонстративно

изразяваше неповолството си отъ нерешителното разпредѣление на колониалнитѣ пазари, като едновременно усилено се въоружава и по море, за да догони Франция. Отказътъ на послѣдната да развѣли мандата върху Сирия съ Италия и да коригира Туниската граница въ полза на италианска Триполитания и полѫжайни агресивнитѣ югославянски империализъмъ въ Балкана, още повече влошиха отношенията между двѣтѣ голѣми империалистически държави.

Опасностьта отъ предстояща война е много почевидна, откопкото това бѣше презъ 1914 год.

Империалиститѣ бързо се организиратъ. О.Н. което е тѣхенъ органъ е раздѣлено на фронтове и игра вече своята роля. То не може да даде повече отъ тоя, колко цѣле за маскиране на господствания тероръ, потисничество, на военнитѣ приготовления и на експлоатирането съ нищета за мира. Империалистическа Англия и Франция знаятъ, че Балканитѣ не само сѫ цитатъ на разбори, но сѫ и

заредени пулкани.

Да се заледѣятъ окончателно и постоятъ подъ тѣхната контрола значи като предвѣ фронтъ — тоа е и цѣлта на полоненитѣ за готящата се отъ тѣхъ нова война. Атинската конференция е единъ отъ тия етапи. Създадена безуспѣшно съ балканската федерация на Пораро на Бенеделоста съ Парижкатa идея за югославянска федерация подъ Бѣлградъ, при съдѣйствието на нѣкои софийски общественици изкарвя за Балканска федерация на Папанастасиу е единъ другъ варианъ за организирането на тоя фронтъ.

Напиляли пулса на измѫчениятъ балкански народи, които копнѣятъ за едно истинско федериране, за да се гарантиратъ истинския миръ и прогресъ на Балканитѣ, идея която до

неавна

обявяваха за конспиративна,

за която преследваха, затваряха, инсценираха политически процеси и дори убиваха носителитѣ, днесъ тия убийци се правятъ да профанираятъ съ нея. Нѫжетѣ ги, които сѫ събрали днесъ тукъ въ Атина да конферираятъ — само представители на правителствата, но не и на народитѣ. Нѣкои отъ тѣхъ присѫствуватъ не дори, като честни и искрени посетители на обстоятелствата идеи, но по заповѣдь, за да се хареса, че сѫ заразъ стѫлбъ на империализъма.

Вижте ги по цѣли дни, отдѣлъ сѫ лошле, какъ си губятъ времето по банкети, излети, концерти, спортни игри и т. н. Дѣй трети отъ времето по прехсвѣтъ по празнни работи.

Тѣ не смѣятъ да повдигнатъ и да приказватъ дори за въпроса за малцинствата. Тѣ не смѣятъ да кажатъ дума за стотиятѣ хиляди и милиятѣ затворени, които гнѣятъ въ името на свободата въ затворитѣ на балканскитѣ страни.

Тѣ не смѣятъ да поменатъ имената на Македония, на Добруджа, на Тракия, на Хърватско, на Черна Гора, на Бесарабия, на Косово и др. които народи копнѣятъ за миръ съ Бога, правятъ и кръвно се борятъ за федерация.

Обединяваха ли се тия [illegible] при какви [illegible] условия — на какъ [illegible] на [illegible] на [illegible] на [illegible].

Имя ли тия условия на дори? Нѣма ги. И за тѣхъ никой не смѣе да приказва. Въ конференцията има само размѣна на взаимни комплименти и надпуствания.

Международната Лига за борба противъ Империализма и за Национална Независимость, отъ името на която днесъ говоря, се бори за федерацията на на-

решитѣ и противъ всѣка война и въ послѣдния си конгресъ въ Франкфуртъ съ отдѣлна резолюция се произнесе за федерация на Балканитѣ, като най-правилно разрѣшение на балканскитѣ конфликти, за миръ и за просперитета на балканскитѣ народи, но федерация на самитѣ народи, а не на агентитѣ на империализма, какъвто се явяватъ тия, които формиратъ атинската конференция.

За Лигата противъ Империализма и за насъ, не може да има федерация, на балканскитѣ народи по като нѣма *Свободна и Независима Македония.*

Не може да има федерация, докато нѣма *Свободна и Независима Добруджа.*

Не може да има федерация, докато нѣма *Свободни и Независими Хърватско, Тракия, Черна Гора, Косово и пр.*

Не може да има федерация, до като има национално и политико-икономическо потисничество, до като народитѣ на Балканитѣ се преследватъ, ограбватъ, затварятъ изселватъ и убиватъ.

Не може да има федерация, където има военни диктатури и фашизъмъ, където се стремятъ къмъ хегемонизъмъ, чрезъ войни, и където нѣма свободи и права за народитѣ.

Днешната атинска конференция подъ прикритието на тая голѣма идея, се базира на запазване на Версайскитѣ договори и цели да, закрѣли балканския империализъмъ, да прикрие и временно да притъпи различията между балканскитѣ правителства и като провокиранъ на империализма, да засили режима на потисничеството, срещу свободитѣ на балканскитѣ народи и да подготви почвата за единъ новъ балкански съюзъ съ огледа на бѫдащата война.

Една истинска балканска федерация е възможна между балканскитѣ народи на следната база:

1. *Отричане на всички* **договори включително и Ньойски, като дѣло на империализма и потисничеството;**

2. *Отричане на всички международни задлъжения, наложени отъ империалиститѣ, като репарации, военни задлъжения и др., за да се отхвърлятъ наложенитѣ непосилни тежести върху народитѣ, като данци, такси, берии и пр;*

3. *Пълно политическо икономическо и национално освобождение на Македония, Добруджа, Тракия, Хърватско, Косово, Бесарабия и др., до отдѣлянето имъ въ свободни и независими държави при какъвто условия сами е възможно участието на македонския, добруджанския и др. народи въ Балканската федерация;*

4. *Премахване на договоритѣ за доброволното изселване и възвращаването на бѣжанцитѣ по мѣстнитѣ родни огнища, както и възвращане на отнетитѣ имъ имоти и пр.*

Долу империализма! Долу войната!

Да живѣе федерацията на балкан. трудящи народи!

Да живѣе Международната Лига противъ Империализма и за Национална Независимость.

Често се чуваха викове: Долу Венизелосъ! Долу войната! Долу Империализма! Да живѣе Лигата противъ империализма!

Полицейскиятъ коронъ отъ форменя и тайна полиция не позволи на гражданството, да излѣзе отъ официалния изходъ, а презъ единъ страниченъ, където други полицейски корпоси насочваха народа по една второстепена улица. И тукъ на улицата представители на Лигата бѣше аплиранъ съ виковетѣ: „Да живѣе" и „Долу Венизелосъ"!

Отъ ѣрени полицаи се нахвърлиха върху манифестиращата тълпа, като нанасяше побои съ гумени камшици. Нарочно или случайно, д-ръ Вичевъ, движейки се самъ, бѣ ударенъ въ лѣвата рѫка отъ единъ жандармъ.

Така съ такъвъ позоренъ актъ атинскитѣ агенти на империализма сложиха началото на своята федерация, включвани и отъ представителитѣ на всички балкански правителства.

Ревизия на договорить

Нови приспособления на народитѣ

Последнята година отбѣлязва едно голѣмо разклащане въ редоветѣ на империалиститѣ. Единадесетѣтъ изминати години не политическа и военна хегемония надъ Европа отъ Франция, започна сиино да се разклащѫ. Локарно. Тоири, ревизията на плана Доусъ, приемането на плана Юнгъ, проекта за Паневропа, всичко това сѫ етапи, чрезъ които се направиха последни усилия, да се запѫзятъ въ съществуванитѣ си положения Версайскитѣ договори. Животъ отбягва се указѫ по силнѣ и бихсирно шикни народитѣ къмъ събирания на съзаведенитѣ решения. Нищо не е въ състояние да спрѣ тия народни движения.

Нови политически формации се образуваха при които не само, че Франция се изолира но се приведе и въ положение на дезавуиране. Всички опити да се създаде едно икономическо изтощение на Съветска Русия и единъ военъ блокъ срѣщу сѫщата не се увенчаѫ съ желанитѣ резултати. Организирайки тоя фронтъ съ дѣржавитѣ отъ малката антанта и Полша, къмъ който и Англия се числи, Франция на Локарно, Бриенъ и Хаге имѣ не само сѫществанъ пробивъ въ него съ постепенното изтегляне на Англия, но и организиранъ другъ блокъ на Италия, Германия и Унгария. Спонтанно създадения блокъ на революционитѣ сили е една трета опасность за цѣлото положение. И отъ изложено, въ което се стремеха да поставятъ Съветска Русия, днесъ последната стана вече не сама единъ центъръ, но и единъ необходимъ факторъ.

Очевидно постепенно Русия се нарежда по всички пѣтища като единъ доминирующъ факторъ, който тепъкне ще имѣ да играе сериа граждана роль въ политическия и стопански животъ на Европа.

Последнитѣ усилия на империализма за да запази правоъ биенитѣ, сѫ насочени по пѣтя на нови диверсии. Предупреждавайки предстоящи катастрофи, той се нагажда вече и къмъ настроенията на народитѣ за ревизия на договорить. Тая мисъль се слуша не само отъ реформиститѣ къмъ срѣдата на побѣдителитѣ народи, но вече и изъ срѣдата на побѣдителитѣ. Повикара предупреждение тая опасность и затова той предупреждение преди години за разлитения на чирепа, който не ще се спре.

Решителенъ противникъ на всѣкви отстъпки и всѣкакъв ревизиа на договор-тѣ Пуанкаре, гоа злодей за човѣчеството и до сегаси остана такъвъ. Ала другитѣ ръководни фактори, дѣржавници и обществоведци, се преклуваѫтъ предъ неизбѣжното и почнаха да префетъ вопъ фасъ на досегашния политическо курсъ. Една нова ориентировка се забелѣзва, която въ основата си остава да бѫде ръководена отъ запѣзвания на империалистическото господство, единствена опасность за които се явява свято Съветска Русия и национаѵъ революционнитѣ движения, главно въ колониитѣ, съ приравнятото имъ въ социалреволюционни. Естественъ съюзникъ въ това отношение, французитѣ политици вече виждатъ въ лицето на германския империализъмъ, сроденъ кръвно съ тѣхния и затова къмъ Германия сѫ насочени погледитѣ за спасение. Днесъ въ цѣла Франция обществената мисъль, начело съ политическия апашъ Херие, който на бѣ писалъ, че българи сѫ били тръгнѫ въ петата. Балканитѣ, се насочиха къмъ ревизия на договорить, но по по отношения на Германия. За България и Унгария не стана. Спрѣмо тѣхъ договорить сѫ „справедливи", трѣбва да си останатъ непокѫтнати.

Нѣма значи нищо ново. Нѣма нищо, че нашата теза е права, какво всичкото е диверсия съ които се мамятъ народитѣ на новата. Положението ще остане непромѣнено и народитѣ ще продължаватъ да притъпятъ гроотитѣ отъ милитаристическия режимъ.

Ина и у насъ отъ ръката Херие дора, които вѣрватъ демагогия съ тая поранена мисъль за ревизия на договорить. Това е изнвана за по-приспособяване, отъ което трѣбва да се пазимъ.

Добруджа. Студенска група „Роденъ Край" кани добруджанскитѣ студенти на Конференция, която ще се състои на 8 X. т. т. 9 часа сутринта въ салона на бив. „Майка".

Конферира Д-ръ П. Вичевъ върху „Добруджанския въпросъ".

Панаирда. По случай 10 годишнината отъ смъртьта на Ботева отъ Колочеи на 10 ч. пр. обѣдъ ще имѣ нахида въ двора на Ботев-Сено.

Покланятъ се на гробовѣтѣ всички добруджански деци и почитатели на Ботевия.

ОТКРИТИ СЪ ПИСМЕНИТѢ ЗА ЗАПИСВАНЕ АБОНАТИ

НА

ПЪРВИ, ВТОРИ И ТРЕТИ ТОМОВЕ

НА

КАПИТАЛЪТЪ

отъ К. Марксъ. Преводъ подъ редакцията на Т. Д. Пенковъ.

Абонаментната цена и за третия томъ (около 2200 страници!) е само 350 лева. Тия, които биха го купували поотдѣлно, ще трѣбва да платятъ 700 лева. Абонаментъ може да бѫде внесенъ и на три пѣти: 150 лв. до изпълнението на I томъ, 100 до II томъ и 100 — до III томъ.

Първия томъ (около 600 страници) ще бѫде издаденъ въ най-новия преводъ у насъ — томъ на Димитъръ Благоевъ, който е вече подъ печатъ.

За абонати се пада 100 л.
За неабонати (единична цена) — 200 л.

Вторитѣ томъ (около 400 страници) ще струва на абонатитѣ по 70 лв. За неабонати (единична цена) — 150 лв.

Третитѣ томъ (около 800 страници) на абонати ще струва по 180 лв. За неабонати (единична цена) — 350 лв.

Настоятели записали 10 абон. получаватъ 1 течение безплатно.

За странство абонаментъ е 500 лв.. Адресъ за всичко (искане покани, изпращане суми и пр.): **Д-ръ П. Вичевъ**, **Ген. Паренсовъ 49 — София.**

Картини отъ конгреса

На гарата посрѣщачи. Здравкане, добре дошелъ. Прегръщане и цѣлуване нѣмаше.

Движение на хора, които да задръстяватъ улицитѣ, нѣмаше. Варненци съ любопитство разглеждаха рѣдкитѣ гости, които не сѫмѣваха много отъ тѣхъ. Добруджанского кафене пълно. По мѣстѣ сѣнетъ и мъчливо пиятъ кафе. Спорове не се водятъ.

Маститиятъ, бѣжанецъ предсѣдатель, съ своего добре огено шевиѳе и опъкате коня, бѣ на всеобщо внимание. Той гордо си отвтали въ „Мусала", хотѣлъ който представляваше бедна бѣлгарска кѫща съ обитателитѣ гнѣвни, изтощени, боси, голи, бедни, като църковни мишки, овалени въ восъкъ. Тъй бѣ се изразилъ нѣкога негови секретарь.

Последнятъ ти спира върху единъ сѫмѣнъ афишъ и чувашъ нѣйде задъ него приятелски дивъзъ-бандъ. Това е реклама, която действува, но величината и стойностъ е зависимо отъ вѣтрешното съдържание. И убѣждаѫ се въ изобретателни рекламнитѣ гений на варненския предсѣдатель.

* * *

Молебенъ въ квартала. Приближаваѫ се. Слушаѫ шумятъ идещъ отъ тамъ. — Дивна единообразенъ шумъ на тълпата, който покорява сѫществото. Поглеждаѫ — всички попадналитѣ въ вдъхновение, предъ могѫществото на реклитѣ. Разочарованъ съ. И найнѣлѣтѣ мисъли, които имаѫ изчезнѫ. Познавайки поне отъ малко тѣхъ постоянни посетители на конгреси, въ не можаѫ да си представя, защо сѫ всички тия предпоставки?

Молебена свѣрши съ шапки на главе Дяко и тъй, тайнственото съчетание съ Бога, единъ наслѣдъ на душата анасевие. По безсъдържателно мнозинство, социаленъ и религиозно шарлатанство, не стигъ анадѣлъ.

Каруци, коне, национални носии, черфоризци, ленти, знамѣ, жени, деца, всички, роби на единъ безумна хегемония и тия роби отъ съсрани волове за нѫжарение предрѣшата сѫ, стенаѫе патриотѣри. Може ли да се очаква нѣмо отъ тѣхъ? Тя нямду тѣхъ нѣмаше ни единъ човѣкъ на духа. Сбирщината не порамда нищо бедгорогоно, но сбрѫща въ патриотѣрски пирати и най-чиститѣ души.

* * *

Въ периферията на тоа сборище настава смущение. Защо? Явили се нѣколко „анархисти", „болшевики", нѣкои низаха „нихилисти" и патриотарскитѣ пирати ги нападатъ. Викове: „болшевики, мѫрша, вѫн, арѫта ги, упрѣйте!" И засилватъ се ударе съ бастуни, плесници и юмруци — рукна кръвь. Тя сроси земята, изпръсна „хора" но не поразява, а усилва желанието за кръвь. Нали свободата иска жертви? Явяватъ се блюстителитѣ на редъ, единъ бититѣ отъ ръкитѣ на палачитѣ, за да ги прикватъ на други палачи. И това стана тамъ дато народъ е тъй „свободенъ", дѣто за свободата пей се пѣса и цѣто мозъцитѣ сѫ тъй малко духовно засегнати.

Кръвьта, бастунитѣ и юмрушкитѣ не смутиха „религиозно" настроеното тържество. То се източи съ мѫрша на „Д. Бруджа", съ плакади за „свободата", „равенство", противъ насилия и узурпатори, и поетъ презъ града.

Какви чувства пръска тая манифестация—спомени за Добруджа или демонстрация на текстъ подъ звуцитѣ на музика и барабанъ? Или какво друго значение имѣ? Гражданитѣ гледатъ мѫлчаливо при смѣсеницитѣ имъ чувства и считатъ за граждански дългъ да следятъ тая забавна процесия, но безъ усмивка.

* * *

Начело на манифестиращитѣ съ чувства, за „свобода", сѫ преди малко погазени, стоѫ знамена—кръвяво-червени, остаени въ кретъ. Подъ тѣхъ отъ подредена хора вся голѣмина чинъ, в нѣкой по рѣстъ и много нѣкои за знамената. Личи единъ влашки туженецъ отъ Тутраканъ, нѣкои полуинтелигентъ

Терорь въ Полша и въ Румъния

Предъ мерзавени вероятни източници вътрешното положение въ Полша се изменило ежедневно. Диктатурата на маршалъ Пилсудски не дала очакваните за западнитѣ капиталисти резултати. Тъй както и въ Румъния гражданската борба все повече се завоюва и въ Полша стана сѫщия процесъ. Диверсиитѣ за отворение на шахонови, на „конспиративни“ конспирации, на непопулярността на съществующитѣ условия и политиката на постоянното въоръжение. Разтурянето на работническитѣ синдикати, на публични събрания и предвидванията на иноземнитѣ капиталисти, които, както въ Румъния, така и въ Полша сѫ 60 — 45 на сто отъ общото население, е система.

Основно тая система е одна и сѫща и та има единъ обектъ — подготовката на война срещу Русия.

Поискитѣ власти сѫ разтурили независимитѣ синдикати въ Катовицъ. Обвиненитѣ при тоа сѫ, че тия синдикати работили подъ влиянието на комуниститѣ. Осемдесетъ индивидуи отъ федерацията на металоритѣ сѫ арестувани.

Единственъ органъ на опозицията „И. В. С.“ въ Лвовъ е отстраненъ отъ правителството на шайка Другъ. 50 души сѫ наскоро арестувани. Социалъ демократическия вестникъ „Dziennik Lubowy“ и сѫ разрушили всичко що е начало тамъ. Въ Цеханъ, въ резултатъ на едно нападение на контрабандиститѣ, 3 души, четири фашисти сѫ убити и двама тежко ранени. Четиридесетъ социалъ демократи сѫ арестувани.

Спорредъ въ „Дайли Хералдъ“ въ Лондонъ, повече отъ 1000 политически затворници имаше въ Полша. Отъ 444 депутати въ бившия сеймъ, 51 сѫ арестувани, между които имаше стари на 67 — 70 г.

Въ Познанъ 12 души сѫ арестувани, защото сѫ присѫствували на едно предизборно събрание, обвинени като комунисти. Въ Валиния сѫ арестувани 9 души, повече били чиновници на Украйнската независима партия.

Депутатката социалъ демократка г-жа Доротея Клузиниска е изчезнала безследно отъ 14 септемврий миналата. На тоя день тя е присѫствувала на едно събрание въ Пещъкъ и пратила е завели на гарата. Отъ тогава е нѣма. Подозрѣватъ, че тя е убита отъ фашисти. Слухъть, че социалистка Либерманъ билъ подписалъ декларация, въ която сѫ отхвърлили отъ кандидатурата си се указалъ неверенъ. Подобна декларация отъ негово име сѫ подписали двама офицери отъ Брестъ-Литовскъ. За сѫщия Либерманъ сѫществуваше слуха, че той е билъ убитъ въ Брестъ-Литовската крепость.

Арестувани сѫ на 20 октомврий шефа на сенската партия Виндалъ и бившия депутатъ отъ популистката партия Хварлински.

Работническото е предприело една внушителна манифестация, която е била блокирана отъ полиция и войска и сѫ арестувани множество хора.

Политическитѣ затворници, спорредъ украинския „Dilo“, въ Брзещани сѫ обявили гладна стачка.

* * *

Въ Румъния сѫщото положение. Арестувани и били сѫ въ последно време стотици селяни, адвокати, студенти, ученици, работници, едни заедно сѫ подписали протести и такива, съ които искатъ училища и черкви, други защото отказватъ да плащатъ данъцитѣ, които сѫ толкова голѣми, че ги оголватъ и имъ взиматъ последнитѣ запъхтѣ; трети, като национални революционери, четвърти, като „шионистъ“ или на Съветска Русия, или на България или на Унгария и г. н.

Преди нѣколко дена унгарецъ Образъ Комановъ, селянинъ отъ Сцена въ Трансилвания, който е билъ сѫдѣнъ отъ бой отъ румънски жандарми въ Хацфелдъ за това, че билъ „комунистъ“, е оправданъ. Виновенъ му се състоялъ въ това, че на 28 юли, въ вечери сѫ колата сѫ по нивата отъ церковния, нѣкаде по сѫщата мѣстность билъ намѣренъ единъ вмѣстъ съ комунистически позиви. Невинния селянинъ билъ оправданъ.

Колко много сѫ приличатъ влашкитѣ пучиаши въ Румъния сѫ тия въ добруджанския Изпълнителенъ Комитетъ и бандата В. Д. Р. О.!!

Его колко еднакъвъ е режима на тероръ и денационализация въ Полша и въ Румъния и разбира се не така случайно. И едната и другата сѫ основани на едно политическо и национално противоречие произтичащо отъ Версайскитѣ договори. Национальнитѣ движения на украинци, литванци, нѣмци въ Полша; на унгарци, добруджанци, бесарабци и украинци въ Румъния комбинирани съ социалъ и аграръ революционитѣ въ тия страни, хвърлятъ правителствата имъ въ постоянна треска, предвеждающи голѣми граждански бури, които диктатуритѣ смѣтатъ да изкоренятъ чрезъ насилие, тероръ, грозотии, убийства и предизвикатъ една катастрофа. Нерешителната въ Варшава и Бухарестъ стъка по голѣма, защото знаемъ на имперализма, който имъ изхлопа такива замаяни задъ срещу Русия, се проваляхъ и фронта се разстройва отъ вътре.

Колкото бѫсне диктатурата и реакцията, толкова по близки стѫкатъ перспективитѣ за тѫжкото прокажение и разложение отрицитѣ на националното и политико-икономическо робство въ тия страни.

Когато гарнеи ръководятъ

Федеринрането е единнинъ фронтъ на потисниятитѣ въ Румъния било конспирация.

Свободна и Независима Добруджа било антинационално и конспиративно дѣло.

Федерацията на балканскитѣ народи било предателство и конспирация.

Тъй пѣеха едно време всички патриотари отъ И. К., които изчезнаха като сѫнуемъ мъгъ, когато мие отъ 1919 год. до сега последователно издигнахме тия лозунги.

Днесъ И. К. пѣе за обединение на потисниятитѣ национальности въ Румъния. Изпраща свои конгресъ да си представляе на атинската конференция за балканска федерация, а отъ време на време по запѣватъ нѣкои „Свободна“ но стрекъ ги още да любуватъ и „Независимъ Добруджа“ изглежда, че не е дошло още времето, но щомъ чорбаджитѣ запѣватъ нѣкоичитѣ чеитъ ще кажатъ: Тогава, тогава и бай ви Ангелъ съ блѣскавината на дѣда Елеферски „Независимъ“ ще рече.

Тъй е свѣта, когато глупци го управляватъ.

Добруджанци, председателятъ на И. К. А. Стоянов публично въ конгреса е чекнилъ, че получавалъ суми отъ фонда на българския народъ. Питайте го кой му ги е давалъ, защо ги е получавалъ когато сѫюзъ му е сѫстоялъ всичко отъ 157 решения членовѣ бандити и бабички и за какво ги е употрѣбявалъ?

Изпѣтете сѫ революции и демаскирайте тия кърнини на вашия гръбъ. Нека ги видятъ и хересатъ и тия на които служатъ, да разберятъ, че и тѣхъ дъмятъ, чакъ и вѣсъ.

Бѫдещата война

Подъ това заглавие въ „въ Знание“ четемъ:

„Подъ голѣма тайна, въ всички страни се развива жилеща дѣятелность по изработването на нови машини, препарати и газове, които ще бѫдатъ употрѣбени при бѫдещата война. Тия дни английското военно министерство, въ честь на заседающата въ Лондонъ мирна конференция повдигнало малко завесата покриваща тайнитѣ на бѫдещата война.

„Въ окончателнитѣ на Опдершотъ на министъръ-председателя на доминионитѣ заседающи въ конференцията, сѫ били демонстрирани маневритѣ на „моторизираната армия“. Нѣкои очевидцитѣ свидетели на тия маневри сѫ се намирали на значително разстояние отъ машинитѣ и нѣкоито устройства не сѫ можели да видятъ. Но прѣди туй ефекта отъ действията на „моторизираната армия“ е билъ огроменъ. Тъй нарѣчения е

Д. Р. О. и ареститѣ въ Добруджа

Диверсии и предателства

В „Универсулъ" отъ 1 т. м. изнася, че Д. Р. О. билъ разкритъ въ Силистра, за-сдѣто били познати и при-то били арестувани много хора и че Д-ръ Вичевъ е ръководилъ. Прязина работа. Между арестуваниятѣ имало много студенти, студентки и ученици. Пише се сѫщо, че директорътъ на българската гимназия въ Силистра (Г. Бакиевъ б. р.) билъ направилъ докладъ въ учителския съвѣтъ, въ който присѫствували и двама румънски учители и спорелъ тоя докладъ всички ученици въ горнитѣ класове били членове на Д. Р. О и че ученицитѣ били станали анархисти и комунисти. Тоа обаче нѣмало никакви връзки съ шпионската афера.

Както се знае, отлични българи — директори! За такава дейность предсѣдателятъ на И. К. трѣбва да действуа и за орденъ за най-голѣма заслуга, какъвто имъ.

Но фактътъ е съ много по-печална исторія. По случай 1 май двамъ на-правѣтѣ, ученицитѣ отъ горния класъ на гимназията исчезнали да-разнуватъ. Подъ повѣрението на комунизмъ, директора се противопоставилъ. Отъ 19 ученици, 13 не се явили въ училището. Изключитѣ ги. Обществото е въ възмущение. Училищното настоятелство се противопоставя на тая произволна и твърде пагубна мѣрка. Учителския съвѣтъ не отмѣня рѣшението си. Училищното настоятелство тогава уволнява за противонародна дейность болшинството отъ учителитѣ, които хукнаха по всички направления да правятъ интриги, които обаче не улоиха да-нищъ, защото Училищното настоятелство е автономно и се подкрѣпя на довѣрието на цѣлото гражданство въ Силистра.

Изключенитѣ ученици се готвятъ по румънския законъ, да се явятъ на бакаловрятъ подъ румънската специална комисия въ Добричъ.

Явяватъ се всички. Голѣмятъ „патриотъ" — сина на гърка Бо-ки Янъ, учитель при тоя Левтеръ Бояджиевъ отива въ Добричъ и се-ка-ва предъ предсѣдателя на комисията и му донася, че тия момчета били комунисти и отъ Д. Р. О., та-не трѣбвало да ги пускатъ да-явятъ.

— Но-какъ да не ги пустнѣ, ако момчетата-зелѣтъ матерната, отговорилъ румънецъ.

Неудовлетворенъ Левтеръ Бояджиевъ отива въ сигурнатата при инспектора на полицията и му донася, че тия момчета сѫ комунисти, анархисти, тѣ сѫ отъ Д. Р. О., тѣ разпространявали позиви и правели диверсии и за-това той, полицаятъ, да интервенира за-ги-спасѣ.

— Благодаря ви много г. Бояджиевъ, за-голѣмата услуга, която-ни правите. Ще-ви-ме мѣрки, но-чудно-ми-се-ви-ма, че-вие, именно вие, като-български учитель-имате-да-правите подобни-разкрития.

Резултатътъ е-тая-кой-е-ва. „Универсулъ" изнася. Нѣкакъ Д. Р. С. не-е-разкрито. Д. Р. О е-въ-цѣла-Добруджа, въ всѣкъ-градъ, въ-всѣко-село, въ-всѣка-кѫща, въ-всѣка-добруджанска-душа. За-да-го-спасѣ-ученицитѣ, румънската-власть-трѣбвало-да-упоръбѣ-цѣлата-си-артилерия, да-уплашѣ-всички-граждани, села-и-кѫщи-и-да-избие-цѣлото-добруджанско-население-до-глава. И Д. Р. О ще-съществува, ще-живѣе-и-ще-се-развива-и-организира, ще-пуша-позиви, защото-неговата-задача-е-да-освободи-окончателно-Добруджа-до-успѣхо-на-Дунава-отъ-нѣкакъвъ-политично-икономическо-и-националенъ-гнетъ.

И-предателското-на-чорбаджиитѣ-и-тѣхнитѣ-мекерета, да-били-тѣ-учители-нѣкъ-да-спасятъ-отъ-катастрофа-румънската-стихия.

Фондовдския И. К. на Добруджанскиятъ съюзъ по-негови-признания въ-дадения-отчетъ, ималъ всичко 157 редовни члена-до-добруджанинъ-въ-Българія, въ-туй-число-и-бившата-на-В. Д. Р. О. и-бившитѣ-румънки. Следва, че-конгреса-имъ-установо-(чл. 7) се-състоялъ-всичко-отъ-3-цѣли-и-½-части-отъ-единъ-делегатъ — не-пълни-поръ-и-4-делегати.

Така-отплаща-будната-и-съзнателна-бѣжания.

За Донъ Кихотщината е думата

Какъ се търгува съ добруджанскитѣ интереси

Има-единъ-господинъ-който-мажоръ-да-е-добруджанецъ, нихто-не-члануа-въ-добруджанското-движение. Иначе-не-говото-имѣ-често-се-бърка-и-слуши-когато-е-нѣсле-да-се-представлява-нѣкакъ-добруджанската-организация. Той-е-правовѣренъ-патриотъ, начесто-нѣкакъ-никой-не-прогонва. Дори-и-тѫрговцитѣ-които-вѣрни-сѫ-и-силно-чтятъ-го-за-борецъ-за-свободата, не-смущаватъ-го-много-и-не-появяватъ-тоа-по-дѣло-нѣкакъ-кинесъ.

Той-е-на-мѣнѣ-ка-ка-ка